

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 235.839 van 23 september 2016

217.233/XV-3109

In zake: **de Internationale Poolstichting,
stichting van openbaar nut,**

die woonplaats heeft gekozen bij
meester L. DEPRÉ, meester P. THIEL, meester É. GILLET en
meester Q. DEBACKER, advocaten,
Flageyplein 18
1050 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen,
Personen met een beperking, Bestrijding van de fiscale fraude
en Wetenschapsbeleid,

die woonplaats heeft gekozen bij
meester F. JUDO
en meester A. VANDENBURIE, advocaten,
Keizerslaan 3
1000 Brussel

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XVe KAMER, ZITTING HOUDEND IN
KORT GEDING,**

Gezien de vordering die de Internationale Poolstichting (IPF) op
18 mei 2016 langs elektronische weg heeft ingesteld om de schorsing te verkrijgen
van de tenuitvoerlegging:

- “van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 tot wijziging van het
koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer

van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer ‘Poolsecretariaat’, dat op 13 augustus [2015] in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt is”;

- en “bij wijze van gevolg, van het ministerieel besluit van 24 augustus 2015 houdende benoeming van de leden van de Beleidsraad van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer ‘Poolsecretariaat’, dat op 27 augustus 2015 in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt is”;

Gezien het verzoekschrift dat dezelfde verzoekende partij op 8 oktober 2015 langs elektronische weg heeft ingediend om de vernietiging van de voornoemde handelingen te verkrijgen;

Gezien het administratief dossier;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien de nota met opmerkingen van de verwerende partij;

Gezien het verslag van mevrouw É. WILLEMART, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 4 juli 2016 waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de openbare terechtzitting van 5 september 2016 om 10 uur;

Gelet op de kennisgeving aan de partijen van het verslag en van het bericht van bepaling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer I. KOVALOVSKY, staatsraad, waarnemend kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van meester L. DEPRÉ, meester É. GILLET en meester Q. DEBACKER, advocaten, die voor de verzoekende partij verschijnen, en van meester A. VANDEBURIE en meester K. SCHATTEN, advocaten, die voor de verwerende partij verschijnen;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van mevrouw É. WILLEMART, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

I. DE FEITEN

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen:

1. De Internationale Poolstichting (afgekort als “IPF”) is een stichting van openbaar nut die in 2002 is opgericht om de publieke opinie en de jeugd bewust te maken van het belang van de inspanningen inzake het poolonderzoek en van de relatie daarvan met fenomenen van klimaatverandering.

Op 19 mei 2006 heeft de ministerraad ingestemd met de voortzetting van het onderzoek op de Zuidpool en met de financiering van een nieuwe onderzoeksbasis. Die nieuwe wetenschappelijke basis is in 2007 en 2008 op initiatief van de IPF gebouwd en draagt de naam wetenschappelijke basis “Prinses Elisabeth” (hierna “Poolbasis”). Aanvankelijk was de IPF de enige eigenaar van de Poolbasis.

Om het financieel en materieel beheer van de Poolbasis te verzekeren, is bij de artikelen 61 en 62 van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen (I), onder de benaming “Poolsecretariaat”, een staatsdienst met afzonderlijk beheer opgericht binnen de Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid (afgekort als “POD Wetenschapsbeleid”). Die beide artikelen luiden als volgt:

“Art. 61. Binnen de Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid wordt een staatsdienst met afzonderlijk beheer opgericht, zoals bepaald door artikel 140 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, genoemd ‘Poolsecretariaat’ met het oog op het financieel en materieel beheer van de wetenschappelijke basis ‘Prinses Elisabeth’ opgericht op het zuidpoolvasteland, overeenkomstig het Zuidpoolverdrag, ondertekend op 1 december 1959 en goedgekeurd bij de wet van 12 juli 1960, en de wet van 7 april 2005 houdende uitvoering van het Protocol betreffende milieubescherming bij het Verdrag inzake Antarctica, het Aanhangsel en de Bijlagen I, II, III en IV, ondertekend te Madrid, op 4 oktober 1991, en Bijlage V, aangenomen te Bonn op 7 tot 18 oktober 1991.

Art. 62. Het Poolsecretariaat staat in voor het financieel en materieel beheer van de wetenschappelijke basis ‘Prinses Elisabeth’ in het kader van de schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting. Het zorgt ervoor dat potentiële partners van de activiteiten van het station kunnen worden betrokken bij de doelstellingen ervan zoals de realisatie, de promotie van de wetenschappelijke activiteiten van het poolstation en de verspreiding van de wetenschappelijke kennis met betrekking tot het Antarcticaonderzoek en de klimaatsveranderingen.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere regelen voor het beheer van het Poolsecretariaat.”

2. Ter uitvoering van artikel 62, tweede lid, van die wet, is het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” uitgevaardigd. Dat besluit, dat op 31 maart 2009 in werking getreden is, bepaalde onder meer het volgende:

“HOOFDSTUK 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. In de zin van dit besluit dient te worden verstaan onder :

- ‘Minister’, de Minister bevoegd voor het federale Wetenschapsbeleid;
- ‘Poolsecretariaat’, het Poolsecretariaat als Staatsdienst met afzonderlijk beheer

- 'Basis', de poolbasis 'Princess Elisabeth' opgericht op het Zuidpoolvasteland.
- 'Stichting', de 'International Polar Foundation' (IPF);
- 'POD Wetenschapsbeleid', de Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
- 'Voorzitter', de voorzitter van de beleidsraad van het Poolsecretariaat;
- 'Directeur', de directeur van het Poolsecretariaat;
- (...)

Art. 3. De beheerorganen van het Poolsecretariaat zijn de beleidsraad en de directeur.

HOOFDSTUK 2. - Opdrachten van het Poolsecretariaat

Art. 4. Het Poolsecretariaat staat in voor het financiële, administratieve en materiële beheer van de Basis. Het zorgt ervoor dat potentiële partners van de activiteiten van de basis kunnen worden betrokken bij de doelstellingen ervan zoals de uitvoering, de promotie van de wetenschappelijke activiteiten van de basis en de verspreiding van de wetenschappelijke kennis betreffende het Zuidpoolonderzoek en de klimaatsveranderingen.

In dat kader is het met name belast met:

- het onderhoud en de instandhouding - in ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek - van de Basis en zijn uitrusting die aan de Stichting zullen toevertrouwd worden, in het kader van een partnerschapsovereenkomst, die tussen het Poolsecretariaat en de Stichting moet worden gesloten; overeenkomstig de overeenkomst gesloten op 15 juni 2007 tussen de Staat en de Stichting;
- de uitvoering en de promotie van de wetenschappelijke activiteiten van de Basis;
- het wetenschappelijke programma van de Basis alsook de verspreiding van de wetenschappelijke kennis met betrekking tot het Zuidpoolonderzoek en de klimaatveranderingen;
- het nemen van alle nuttige initiatieven om de activiteiten van de Basis en van het Secretariaat te vergemakkelijken, te ondersteunen en uit te bouwen, met name door middel van partnerschappen met derden;
- het verzekeren van de naleving van de overeenkomst gesloten tussen de Staat en de Stichting.

HOOFDSTUK III. - Beheerorganen van het Poolsecretariaat

Afdeling 1. - De Beleidsraad

Onderafdeling 1. – Bevoegdheden

Art. 5. De beleidsraad is belast met:

1° het beleidsplan van de activiteiten van het Poolsecretariaat en van de Basis bedoeld in artikel 41 ter goedkeuring aan de Minister voor te leggen;

2° het vastleggen voor 30 juni van ieder jaar van het jaarprogramma van de activiteiten van de Basis en van het Poolsecretariaat met naleving van het beleidsplan. Wat de activiteiten van de Basis betreft, wordt het programma vastgelegd door het Poolsecretariaat op basis van de wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten met name van de POD Wetenschapsbeleid. Die dienst deelt uiterlijk op 30 maart van ieder jaar aan de beleidsraad zijn

lijst van activiteiten mee; na het Poolsecretariaat te hebben geraadpleegd over alle nuttige informatie inzake de gebruiksmogelijkheden van de Basis tijdens de betrokken periode;

3° het opstellen van de begroting voor het begin van het begrotingsjaar en, in voorkomend geval, het aanpassen ervan in de loop van het begrotingsjaar;

4° het goedkeuren, samen met de initiële begroting, van het jaarlijks investeringsplan;

5° het opstellen en het periodiek bestuderen van de boordtabel bedoeld in artikel 42;

6° het opmaken en het goedkeuren van het jaarlijks activiteitenverslag;

7° het afsluiten van de rekeningen van het afgelopen jaar;

8° het vaststellen van de vergoedingen voor de dienstprestaties geleverd door het secretariaat en de Basis alsook voor het gebruik door derden van de Basis en van haar uitrusting. Geen enkele vergoeding zal kunnen worden geïnd voor de prestaties en diensten aan onderzoekers die in het kader van de programma's van het federale wetenschapsbeleid in dienst zijn genomen;

9° het goedkeuren van de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen of diensten binnen de grenzen van de bepalingen van het artikel 50;

10° het voorstellen aan de Minister van het recruteringsplan voor het statutair personeel binnen de grenzen van de banen toegekend aan het Poolsecretariaat in het organiek kader van de POD Wetenschapsbeleid;

11° het voorstellen aan de Minister van de aanwerving van het contractueel personeel bezoldigd ten laste van de ingeschreven kredieten in de begroting van de POD Wetenschapsbeleid;

12° het verrichten van de aanwervingen van het contractueel personeel bezoldigd ten laste van de begroting van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer;

13° het nauwgezet beheren van de middelen en het patrimonium van het Poolsecretariaat;

14° het vaststellen, in het kader van de partnerschapsovereenkomst gesloten met de Stichting, van de behoeften voor wat betreft het onderhoud en de instandhouding - in ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek - van de Basis, het toezien op het rationeel gebruik ervan en het nemen van de maatregelen om de veiligheid van de personen en van de goederen te waarborgen;

15° het organiseren van de algemene diensten van het Poolsecretariaat;

16° het goedkeuren van de projecten met het oog op het verkrijgen van openbare en particuliere financieringen, of Europese en internationale financieringen voor de Basis;

17° het beheren van de beeldrechten van de Basis in het kader van de overeenkomst die met de Stichting moet worden gesloten;

18° het stellen van iedere willekeurige beheershandeling die niet tot het dagelijks beheer behoort.

Onderafdeling 2. – Samenstelling

Art. 6. § 1 De beleidsraad is samengesteld uit:

1° als vertegenwoordigers van de Staat:

- a) twee vertegenwoordigers aangewezen door de Minister die het Federale [W]etenschapsbeleid bij zijn bevoegdheden heeft;
- b) een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Buitenlandse Zaken bij zijn bevoegdheden heeft;
- c) een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die het Leefmilieu bij zijn bevoegdheden heeft;
- d) een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Landsverdediging bij zijn bevoegdheden heeft;
- e) een vertegenwoordiger aangewezen door de Eerste Minister.

2° als vertegenwoordigers van de privésector:

- a) de Stichting;
- b) vijf vertegenwoordigers aangewezen door de Minister op voordracht van de Stichting.

De leden van de beleidsraad worden aangewezen voor een mandaat van vijf jaar dat hernieuwbaar is.

De Stichting en de leden als bedoeld in 2°, b), die rechtspersonen zijn, wijzen hun vertegenwoordiger aan en delen de identiteit ervan mee aan de Minister.

(...)

Art. 8. De bij de POD Wetenschapsbeleid geaccrediteerde Inspecteur van Financiën, de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid, de directeur van het Poolsecretariaat en de rekenplichtige van het Poolsecretariaat nemen deel aan de vergaderingen van de beleidsraad met raadgevende stem.

Art. 9. De functies van lid, voorzitter of vice-voorzitter van de beleidsraad worden vergoed via presentiegeld waarvan het bedrag door de Minister wordt vastgesteld.

Het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten is van toepassing op de leden van de beleidsraad, die daartoe gelijkgesteld worden met Rijksambtenaren behorende tot klasse A4.

Art. 10. De beleidsraad kan iedere persoon uitnodigen om aan zijn werkzaamheden deel te nemen wegens zijn ervaring op het gebied van de behandelde materie(s). In dat geval heeft deze persoon een raadgevende stem.

Onderafdeling 3. – Werking

Art. 11. De voorzitter en de vice-voorzitter van de beleidsraad worden gekozen door de Minister in elk van beide lidcategorieën, bedoeld in artikel 6. Ze worden aangewezen voor een mandaat van vijf jaar.

De secretaris van de beleidsraad wordt door hem gekozen onder de leden van het personeel van het Poolsecretariaat en hij (zij) staat ter beschikking van de voorzitter van de beleidsraad voor de uitoefening van zijn opdracht.

(...)

Art. 14. De beleidsraad kan slechts geldig beraadslagen indien de meerderheid van zijn leden, die stemgerechtigd zijn, aanwezig of vertegenwoordigd is. [Elk] lid kan maximaal over één volmacht beschikken voor een ander lid.

Indien het quorum als bedoeld in het eerste lid niet bereikt wordt, beraadslaagt de beleidsraad onder voorbehoud van formele goedkeuring van zijn beslissingen tijdens de volgende vergadering. Voor deze goedkeuring is het quorum niet vereist, voor zover de tijdens de vorige vergadering genomen beslissingen expliciet op de agenda geplaatst zijn van de nieuwe vergadering.

Art. 15. De beslissingen van de beleidsraad worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen, wordt het ter stemming voorgelegde voorstel verworpen.

(...)

Art. 17. De beraadslagingen en de beslissingen van de beleidsraad worden opgetekend in een ontwerp van notulen opgesteld in het Nederlands en in het Frans.

Het ontwerp wordt binnen vijf werkdagen na de vergadering aan de voorzitter en aan de leden van de beleidsraad gestuurd. Deze laatste beschikken over tien werkdagen om hun opmerkingen aan de voorzitter van de beleidsraad schriftelijk kenbaar te maken.

Indien er na het verstrijken van deze termijn geen opmerkingen zijn, wordt het ontwerp van notulen beschouwd als goedgekeurd en door de voorzitter van de beleidsraad, de vice-voorzitter, en de secretaris ondertekend.

Indien een lid van de beleidsraad binnen de gestelde termijn een opmerking heeft geformuleerd, wordt het ontwerp van notulen samen met deze opmerking aan de eerstvolgende vergadering van de beleidsraad voorgelegd, die zich over de goedkeuring ervan uitspreekt.

Een kopie van de goedgekeurde notulen wordt naar de leden van de beleidsraad gezonden alsook naar de Federale Minister van Wetenschapsbeleid en naar de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid.

De goedgekeurde notulen worden ingeschreven in een speciaal register.

Kopieën of uittreksels die aan een of andere instantie moeten worden voorgelegd, worden ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

(...)

Afdeling 2. - De directeur

Onderafdeling 1. – Bevoegdheden

Art. 19. De directeur van het Poolsecretariaat is belast met:

1° het zorgen voor de coördinatie van alle activiteiten van het Poolsecretariaat en het nauwgezet beheren van de middelen van het Poolsecretariaat;

2° het uitvoeren van de beslissingen van de beleidsraad;

3° het uitvoeren, in overleg met de voorzitter, van het beleidsplan en van het activiteitenprogramma vastgelegd door de beleidsraad en het uitbrengen van een verslag bij de beleidsraad over de voortgang ervan tijdens elke vergadering van de beleidsraad;

4° het opstellen van een jaarverslag van de activiteiten van het Poolsecretariaat en de Basis dat hij voorlegt aan de beleidsraad tijdens zijn eerste vergadering in het jaar dat volgt op het betrokken verslag;

5° het vaststellen van de rechten ten bate van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer;

6° het aangaan van iedere uitgave ten laste van de begroting van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer, voor zover het bedrag van deze uitgave, zonder belasting over de toegevoegde waarde, minder bedraagt dan 50.000 EUR;

7° het verlenen van machtiging tot het aangaan van iedere andere uitgave ten laste van de begroting van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer, voor zover die vooraf toegestaan werd, naargelang het geval door de Minister of de beleidsraad;

8° het uitvoeren van de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen of diensten binnen de grenzen van de bepalingen van artikel 51;

9° het tekenen van ieder contract of overeenkomst die de uitvoering mogelijk maken van de dagelijkse beheersdaden waarvan de vastleggingswaarde, zonder belasting over de toegevoegde waarde, minder bedraagt dan 50.000 EUR;

10° het tekenen van ieder ander contract met betrekking tot de diensten verleend door het Poolsecretariaat aan derden in het kader van zijn opdrachten en die inkomsten opleveren.

De handelingen gesteld door de directeur in het kader van het dagelijks beheer worden ter kennis gebracht van de beleidsraad tijdens zijn eerstvolgende vergadering.

In afwijking van punt 6°, is de directeur gemachtigd, ongeacht het bedrag, de dagelijkse uitgaven te doen betreffende de correspondentie, het gebruik van telecommunicatiemiddelen, de energie, het waterverbruik, het materieel en de producten voor dagelijks gebruik en voor de schoonmaak van de lokalen van het Poolsecretariaat en de Basis, en dit binnen de grenzen van de daartoe in de begroting ingeschreven kredieten.

Art. 20. De directeur van het Poolsecretariaat is eveneens bevoegd voor het dagelijks beheer.

Onderafdeling 2. – Aanwijzing

(...)

Afdeling 3. - De rekenplichtige

Art. 22. De rekenplichtige van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer wordt [aangewezen] door de beleidsraad op voordracht van de directeur van het Poolsecretariaat en met instemming van de voorzitter en de vice-voorzitter.

(...)

HOOFDSTUK 4. – Begroting

Art. 25. De Staatsdienst met afzonderlijk beheer maakt jaarlijks een begroting op die, zonder uitzondering, de ramingen omvat van al de inkomsten en uitgaven van de staatsdienst.

Onder inkomsten dient met name te worden verstaan de aan het begin van het begrotingsjaar beschikbare financiële middelen, de dotatie aan de Staatsdienst met afzonderlijk beheer uit de begroting van het Poolsecretariaat, de eigen inkomsten van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer, met inbegrip van de opbrengst van de realisatie en van de intresten van de financiële rekeningen en de opbrengst van de verhuur

van lokalen en van de concessie van infrastructuur of van dienstverlening.

Onder uitgave dient te worden verstaan iedere som die de Staatsdienst met afzonderlijk beheer aan een derde moet betalen.

Art. 26. Het begrotingsjaar begint op 1 januari en eindigt op 31 december van hetzelfde jaar.

In afwijking van het voorgaande lid zal het eerste begrotingsjaar op 1 april 2009 beginnen.

(...)

Art. 31. De aan het einde van een begrotingsjaar niet opgebruikte kredieten worden automatisch geschrapt.

(...)

Art. 33. § 1. Uiterlijk op het einde van de begrotingswerkzaamheden deelt de Minister aan het Poolsecretariaat het bedrag mee van de dotatie die zal worden ingeschreven in het ontwerp van algemene uitgavenbegroting van de Staat.

§ 2. De beleidsraad maakt uiterlijk vijftien dagen na deze mededeling de initiële begroting voor het betrokken begrotingsjaar op.

(...)

HOOFDSTUK 5. – Rekeningen

(...)

HOOFDSTUK 6. – Beheer

Art. 41. Het Poolsecretariaat maakt een vijfjaarlijks beleidsplan van de activiteiten van het Poolsecretariaat en van de Basis.

Het beleidsplan beschrijft de wijze waarop de Staatsdienst met afzonderlijk beheer zich ertoe verbindt de opdrachten van het Poolsecretariaat uit te voeren onder vorm van doelstellingen, vastgesteld ten opzichte van de opdrachten vastgelegd door onderhavig besluit, ten opzichte van de noodzaken van het beheer van het Basis en ten opzichte van de onderzoeksperspectieven bepaald op basis van de voorstellen van de POD Wetenschapsbeleid in het bijzonder.

De Minister en het Poolsecretariaat kunnen het beleidsplan in onderlinge overeenstemming op elk ogenblik herzien.

(...)

HOOFDSTUK 7. - Overheidsopdrachten

Art. 50. Voor zover het voorwerp van de overheidsopdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten vooraf goedgekeurd werd door de Minister en binnen de grenzen blijft van de kredieten die daartoe in de begroting voor het begrotingsjaar ingeschreven zijn, is de beleidsraad van het Poolsecretariaat gemachtigd de wijze te bepalen waarop de opdracht gegund wordt, het bijzonder bestek of de als zodanig geldende bescheiden vast te stellen, de procedure in te zetten en de opdracht te gunnen voor de behoeften van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer, op voorwaarde dat het geschatte bedrag van de opdracht, zonder de belasting op de toegevoegde waarde, minder bedraag[t] dan :

- 250.000 EUR als de opdracht het voorwerp uitmaakt van een openbare aanbesteding of een algemene offerteaanvraag;

- 125.000 EUR als de opdracht het voorwerp uitmaakt van een beperkte openbare aanbesteding of van een beperkte offerteaanvraag;

- 62.000 EUR als de opdracht het voorwerp uitmaakt van een onderhandelingsprocedure met of zonder bekendmaking in de gevallen bedoeld in de artikelen 17, § 2 en 39, § 2, van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten.

Art. 51. Na gunning van de opdracht, is de directeur van het Poolsecretariaat ermee belast voor de uitvoering ervan te zorgen.

Hij brengt in het verslag als bedoeld in artikel 19, 3°, de beleidsraad in elk geval op de hoogte van de goede uitvoering en de beëindiging van iedere opdracht.

(...)

HOOFDSTUK 8. – Controle

(...)

Art. 53. De Minister van Wetenschapsbeleid ontvangt de agenda's en de goedgekeurde notulen van de beleidsraad alsmede het beheerverslag als bedoeld in artikel 45.

Hij heeft het recht, op zijn verzoek, inzage te krijgen in ieder dossier dat voorgelegd wordt aan de beleidsraad of aan de directeur van het Poolsecretariaat.

De Minister maakt aan de beheersorganen iedere opmerking die hij noodzakelijk acht. De Voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid waakt erover dat ze geen enkele beslissing nemen die strijdig is met de wetten, besluiten of reglementen, die de financiën van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer in gevaar kan brengen of die het algemeen belang schaadt.

Indien hij meent dat een dergelijke beslissing toch genomen is, stelt de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid ertegen beroep in bij de minister binnen een termijn van vijf werkdagen nadat deze beslissing hem schriftelijk ter kennis gebracht is. Dat beroep wordt met redenen omkleed en ter kennis gebracht van het betrokken beheersorgaan.

De uitvoering van de betwiste beslissing wordt door het beroep opgeschort.

Binnen tien werkdagen na het beroep deelt de Minister, indien hiertoe aanleiding bestaat, de Voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid mee dat hij de betwiste beslissing vernietigt aangezien die strijdig is met de wetten, besluiten of reglementen, ze de financiën van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer in gevaar brengt of het algemeen belang schaadt. Deze mededeling wordt met redenen omkleed. Zodra de vernietigingsbeslissing van de Minister hem ter kennis is gebracht, deelt de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid ze mee aan het betrokken beheersorgaan.

(...)

HOOFDSTUK 9. - Algemene wijzigings- en slotbepalingen

(...)"

In het verslag aan de Koning dat aan dat koninklijk besluit voorafgaat, wordt het volgende uiteengezet:

“Het besluit dat ter ondertekening aan Uwe Majesteit wordt voorgelegd, voorziet in de uitvoering van de artikelen 61 tot 63 van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen (I).

Artikel 61 bepaalt inderdaad dat er binnen de federale Programmatorische Overheidsdienst Wetenschapsbeleid een Staatsdienst wordt opgericht met afzonderlijk beheer. Zo luidt dit artikel waarover werd overlegd tijdens de Ministerraad.

De regels voor het beheer van de Staatsdienst die zijn neergelegd in dit besluit, zijn te vergelijken met de regels die eerder werden bepaald voor andere Staatsdiensten met afzonderlijk beheer, zoals het BELNET netwerk. Daarnaast komen deze regels ook tegemoet aan het engagement waartoe de overheid zich heeft verbonden krachtens de overeenkomst afgesloten met de Poolstichting op 15 juni 2007 en de bijakte afgesloten met de Poolstichting op 22 december 2008, conform de beslissing van de Ministerraad. Deze overeenkomst werd afgesloten in het kader van de overdracht van de basis door het IPF aan de overheid. De publicatie van dit besluit is een voorafgaande, dringende en onmisbare vereiste om verder werk te kunnen maken van de overdracht van de basis aan de overheid.

De Ministerraad heeft in zijn beslissing van 21 november 2008 tevens verduidelijkt dat ‘na advies van de Raad van State, dat zal worden gevraagd bij toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, [1°], van de gecoördineerde wetten op de Raad van State het voorstel ter ondertekening kan worden aangeboden aan het Staatshoofd’.

Het advies van de Raad van State werd, overeenkomstig deze beslissing gevraagd en overgemaakt op 29 december 2008. Het advies werd verkregen op 15 januari 2009.

Het advies van de Raad van State stelt dat de voorgestelde beheersregels eerder gericht zijn op de oprichting van een gedecentraliseerde dienst terwijl de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen enkel beoogt dat het beheer van deze dienst, overeenkomstig artikel 140 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit, zou losstaan van de diensten van het algemeen bestuur van de Staat.

De Raad van State stelt immers vast dat het voorstel erop gericht is het beheer van het poolsecretariaat toe te vertrouwen aan de beheersorganen, namelijk de beleidsraad en de directeur, en dat daarenboven de Minister in hoofdzaak enkel zou beschikken over een controlemacht.

In antwoord op dit advies kan worden meegedeeld dat de regels voor het beheer van de Dienst ‘Poolsecretariaat’ te vergelijken zijn met die van de Staatsdienst voor afzonderlijk beheer BELNET, zoals opgenomen in het KB van 1 februari 2000 tot vaststelling van de organieke voorschriften voor het financieel en materieel beheer van het Belgisch telematica-onderzoek als Staatsdienst met afzonderlijk beheer. Deze dienst werd opgericht op grond van wettelijke bepalingen vergelijkbaar met die van de wet houdende diverse bepalingen van 24 juli 2008. Er moet daarenboven worden aan toegevoegd dat deze regels het engagement waartoe de overheid zich heeft verbonden in het kader van bovengenoemde overeenkomst met het IPF, ten uitvoer leggen.

Deze overeenkomst wordt dan ook vermeld [i]n het kader van de goedkeuring van de wet.

Het advies gebruikt de voorwaardelijke wijs wanneer het aangeeft dat hieruit kan worden afgeleid dat de voorziene machtigingen en bepalingen de macht van de Minister zouden kunnen beperken tot een controlemacht en dat de dienst hierdoor zou kunnen ontsnappen aan de hiërarchische controle van de Minister. In [werkelijkheid] voorziet het ontwerp van koninklijk besluit, voor wat betreft het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer ‘Poolsecretariaat’ [lees: ‘Poolsecretariaat’], enkel in een reeks machtigingen aan de beleidsraad, aan de directeur van het Secretariaat en aan de Voorzitter van de POD. Hierbij wordt de macht van de Minister op geen enkele wijze beperkt tot een controlemacht. Uiteraard oefent de Minister nog steeds de hiërarchische controle uit over de dienst en het beheer ervan. Omwille (...) van deze redenen werd het ontwerp van koninklijk besluit, ingevolge het advies van de Raad van State, niet fundamenteel gewijzigd en wordt in onderhavig verslag hierop een antwoord gegeven (er werd enkel een bepaling ingevoegd die vermeldt dat het budget van de dienst is goedgekeurd [door] de afkondiging van de wet op de algemene uitgavenbegroting).

Overeenkomstig de beslissing van de Ministerraad van 21 november 2008 wordt het ontwerp bijgevolg ter ondertekening aan Uwe Majesteit voorgelegd. De inwerkingtreding ervan is vastgelegd op 31 maart 2009.”

3. De leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat zijn bij ministerieel besluit van 23 juli 2009 benoemd voor een periode van vijf jaar die afloopt op 23 juli 2014. Bij datzelfde besluit is Alain Hubert benoemd tot vertegenwoordiger van de IPF en aangewezen als voorzitter van de Beleidsraad.

4. De partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007 tussen de Belgische Staat en de IPF, vermeld in artikel 4, tweede lid, eerste streepje, van het voornoemde koninklijk besluit van 20 mei 2009, strekt ertoe de verschillende fases van de samenwerking tussen de Belgische Staat en de IPF te beschrijven en te regelen.

De eerste fase had betrekking op het ontwerp en de bouw van de Poolbasis, waar de IPF voor gezorgd heeft, terwijl de totale kostprijs van die fase tussen beide partners verdeeld is, maar waarvan de IPF evenwel het grootste deel gedragen heeft, met de steun van de privésector.

De tweede fase betrof de schenking van de Poolbasis door de IPF aan de Belgische Staat, alsook de nadere regels voor het beheer en het onderhoud van de basis vanaf 2008. Wat dat betreft, wordt in de artikelen 5, 6, 8 en 9 van de overeenkomst, zoals ze in voorkomend geval gewijzigd zijn bij een bijakte van 22 december 2008, het volgende gepreciseerd:

“ **Artikel 5** : Schenking Overdracht van eigendom van het station aan de Staat.

Na afloop van de bouw en de aflevering ervan, schenkt de IPF het station in volle eigendom en kosteloos aan de Staat, met inbegrip van alle onroerende goederen door incorporatie.

Er wordt evenwel overeengekomen dat de IPF een symbolisch onverdeeld gedeelte zal behouden van één duizendste van de eigendom van het station zonder dat het houden van dat recht andere verplichtingen uit haar hoofde met zich meebrengt dan die welke in deze overeenkomst zijn vastgelegd.

Die schenking wordt bovendien verleend onder voorbehoud van de in het volgende artikel vastgelegde voorwaarden,

Artikel 6 Voorwaarden van de schenking

De schenking van dat station is aan de volgende voorwaarden verbonden :

- de financiering van het onderhoud en de werking van het station zal door de Staat tot een bedrag van maximum 1M€/jaar voor de jaren 2008 en 2009 worden gewaarborgd, daarna moet het budgettaire plaatje op basis van een op te stellen financieel meerjarenplan, conform de opmerking van IF, opnieuw worden bekeken;

- de financiering van het wetenschappelijk onderzoek zal door de Staat tot een bedrag van maximum 500.000€/jaar voor de jaren 2008 en 2009 worden gewaarborgd, daarna moet het budgettaire plaatje op basis van een op te stellen financieel meerjarenplan, conform de opmerking van IF, opnieuw worden bekeken;

- een poolsecretariaat als bedoeld in artikelen 8 en 9 zal het operationeel beheer van het station op zich nemen, de financiering hiervan zijn voor de jaren 2008 en 2009 zijn gewaarborgd door het bedrag zoals bepaald in bullet 1;

- Als bevoorrechte partner van de Staat in het kader van het Poolsecretariaat zal de IPS de verantwoordelijkheid voor het onderhoud en de instandhouding hebben - in ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek — van de basis en de uitrusting ervan met het oog op het verloop van de wetenschappelijke activiteiten met naleving van de veiligheidsregels en bepalingen bedoeld in het eerste artikel van de onderhavige partnerschapsovereenkomst. Daarom zal een partnerschapsovereenkomst worden gesloten tussen het Poolsecretariaat en de IPS.

- de IPF mag gebruikmaken van het station om haar maatschappelijk doel te promoten ;

- de IPF behoudt haar intellectuele eigendomsrechten van technische aard die verband houden met het ontwerp en de bouw van het station,

Artikel 8 : Beheer van het station door het Poolsecretariaat en vastlegging van zijn bevoegdheden

§ 1. Er wordt een Staatsdienst met afzonderlijk beheer (hierna SAB) opgericht voor het beheer van het station na de schenking ervan aan de Staat, in het kader van een bevoorrechte associatie met de IPF. De POD Wetenschapsbeleid bereidt daartoe een aan de regering voor te leggen wetsontwerp voor.

§ 2. Dat Poolsecretariaat zal onder andere bevoegd zijn voor de naleving van de bepalingen van deze overeenkomst en alle potentiële partners van de activiteiten van het station in staat stellen zich aan te sluiten bij de doelstellingen ervan, in hoofdzaak :

- de uitvoering en de promotie van de wetenschappelijke activiteiten van het station en
- de verspreiding van de wetenschappelijke kennis betreffende het onderzoek op Antarctica en de klimaatveranderingen.

Artikel 9 : Werking van het Secretariaat

De Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat zal (...) onder de verantwoordelijkheid van een directeur worden geplaatst en zal [worden geleid] door een beleidsraad die gelijkelijk vertegenwoordigd is door de Staat en de IPS.

De beleidsraad is samengesteld uit:

- twee vertegenwoordigers aangewezen door de minister die Wetenschapsbeleid bij zijn bevoegdheden heeft,
- een vertegenwoordiger aangewezen door de minister die Buitenlandse Zaken bij zijn bevoegdheden heeft,
- een vertegenwoordiger aangewezen door de minister die Leefmilieu bij zijn bevoegdheden heeft
- een vertegenwoordiger aangewezen door de Eerste minister,
- een vertegenwoordiger aangewezen door de minister die Landsverdediging bij zijn bevoegdheden heeft
- zes vertegenwoordigers van de privésector waaronder de IPS; de andere vertegenwoordigers van de privésector worden door de IPS aangewezen.”

5. Het partnerschapsprotocol, waarvan in artikel 6 van de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007 sprake is, is op 30 maart 2010 gesloten.

Luidens artikel 1 ervan heeft dat “protocol hoofdzakelijk als voorwerp de vaststelling van”:

“ 1° de modaliteiten van de overdracht van eigendom van de Basis en haar uitrusting tussen de IPF en de Belgische staat, conform artikel 5 van de Overeenkomst;

2° de modaliteiten en de verdeling van de beheers- en uitvoeringstaken met betrekking tot het onderhoud en de instandhouding in de ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek van de Basis en haar uitrusting, conform artikel 6 van de Overeenkomst en artikel 4 van het Koninklijk Besluit;

3° de modaliteiten en de verantwoordelijkheden met betrekking tot het gebruik van de Basis en haar uitrusting en, in het bijzonder, haar gebruik voor wetenschappelijke doeleinden voor projecten ondernomen in het kader van de activiteiten en de programma's van het federale wetenschapsbeleid (Programmatorische Federale Overheidsdienst ‘Wetenschapsbeleid’);

4° de modaliteiten voor het beheer van de beeldrechten van de Basis.”

In verband met de nadere regels voor de eigendomsoverdracht wordt in de punten 1 en 2 van artikel 2 van het protocol in het bijzonder bepaald dat 999/1000e

van het eigendom van de gebouwen en de uitrusting van de Basis, die bij de sluiting van het protocol door de IPF overdragen wordt aan de Belgische staat, die aanvaardt, betrekking heeft op de volgende goederen, zoals ze zijn overgenomen in de inventaris die als bijlage bij het protocol is gevoegd:

- 1° het [de] gebouw[en] van de Basis;
- 2° de onroerende goederen door incorporatie;
- 3° de onroerende goederen door bestemming, zoals het materieel, de uitrusting of de voertuigen die nodig of nuttig zijn voor de toegang tot of het normale gebruik van de Basis; en
- 4° alle uitrusting die geïncorporeerd is in de Basis of in het gebruik ervan en die als roerende goederen zou moeten worden beschouwd.

In ruil daarvoor verbindt de Belgische Staat zich er, met toepassing van artikel 2, punt 6, van het protocol, toe over te gaan tot het vastleggen, ordonnanceren en vereffenen van de nodige financiële middelen, vastgesteld in het strategische vijfjarenplan dat opgemaakt is krachtens artikel 41 van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels van het beheer van de staatsdienst met afzonderlijk beheer 'Poolsecretariaat', voor het onderhoud of de instandhouding van de Basis, met behulp van een operationele drempel die bij de ondertekening van het protocol is vastgesteld op jaarlijks 1.250.000 euro.

De IPF verbindt zich ertoe om, indien de Belgische Staat haar deel van de eigendom van de Poolbasis ten belope van 999/1000e aan de IPF afstaat, aan de Belgische Staat een bedrag te betalen dat gelijk is aan het bedrag van de investering van de Belgische staat louter voor de constructie van de Basis, namelijk 6.400.000 euro, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen (artikel 2, punt 8, van het protocol). Omgekeerd verbindt de Belgische Staat zich ertoe om, indien de IPF aanvaardt haar 1/1000e deel van de eigendom van de Poolbasis aan de Belgische Staat af te staan, aan de IPF het bedrag van 15.000.000 euro te betalen, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen (artikel 2, punt 10, van het protocol).

Met toepassing van artikel 3, punten 1 en 2, van het protocol, wordt aan de IPF, die dus belast is met het beheer en de werking van de Poolbasis en met de uitrusting ervan, het mandaat van operator toevertrouwd, dat erin bestaat:

- 1° uitgaven vast te leggen in het kader van de begroting die haar ter beschikking werd gesteld door het Poolsecretariaat;
- 2° contracten te ondertekenen om de bevoorrading en het beheer van de BELARE expedities (*Belgian Antarctic Research Expeditions*) te garanderen met het oog op de werking of het gebruik van de Poolbasis;
- 3° in overleg met het Poolsecretariaat de leden te kiezen en de teams samen te stellen die belast zijn met het beheer en de werking; en
- 4° in overleg met het Poolsecretariaat ervoor te zorgen dat alle middelen qua personeel en goederen samengebracht worden met het oog op een goede werking.

Voorts heeft de IPF volgens artikel 3, punt 9, van het protocol de volgende taken wat de operationele logistiek van de Poolbasis betreft:

- 1° het lokaal en internationaal transport van goederen en personen van en naar de Basis, met inbegrip van de opslag van materiaal in België en in Kaapstad;
- 2° de logistiek van de ontvangst, het verblijf en de materiële voorzieningen van de Basis (kleding, voedselreserves, catering, ...); en
- 3° het onderhandelen over en ondertekenen van de nodige aanvullende verzekeringscontracten.

Krachtens artikel 6 van het protocol doet het afsluiten van dat protocol in het geheel niets af aan de intellectuele rechten met betrekking tot de Poolbasis die door de IPF verworven zijn, in het bijzonder de auteurs-, morele en patrimoniale rechten, onder voorbehoud van wat uitdrukkelijk in dat artikel bepaald wordt over met name de inning en de verdeling van de royalty's voor het gebruik van het beeld van de Basis.

Luidens artikel 7 van het protocol evalueert het Poolsecretariaat jaarlijks, aan het einde van elk seizoen, het geheel van het beheer, de operationele logistiek en de onderhouds- en instandhoudingswerkzaamheden.

Ten slotte wordt in artikel 8 van het protocol, dat de slotbepalingen omvat, onder andere het volgende bepaald:

- 1° het protocol eindigt van rechtswege wanneer het voornoemde koninklijk besluit van 20 mei 2009 ingetrokken, vernietigd of opgeheven wordt, of wanneer de uitwerking ervan tussen de partijen overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet ongedaan gemaakt wordt;
- 2° de IPF kan het protocol beëindigen met een opzegging van een jaar, zonder dat dit enig gevolg heeft voor de rechten en verplichtingen die uit de tenuitvoerlegging van het protocol ontstaan.
- 3° voor zover toegestaan bij wet, zijn alleen de rechtbanken van Brussel bevoegd voor elk geding met betrekking tot het protocol;
- 4° niets in het protocol, noch in de besluiten van de Belgische Staat die ertoe strekken dat protocol uit te voeren, mag worden geïnterpreteerd als strijdig met de internationale verdragen waarbij België partij is of die door België ondertekend zijn, in het bijzonder met het Zuidpoolverdrag en de andere verdragen inzake de Zuidpool.

6. In de relatie tussen de Belgische Staat en het Poolsecretariaat enerzijds en de IPF anderzijds zijn vrij snel problemen gerezen als gevolg van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, van de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007 en van het partnerschapsprotocol van 30 maart 2010.

6.1. Wat de financiële relaties tussen de partijen betreft, zijn meningsverschillen gerezen, meer bepaald, enerzijds, over de nadere regels voor de terugbetaling door de Belgische Staat van de schulden die de IPF aangegaan was in

verband met het beheer en de instandhouding van de Poolbasis, en, anderzijds, over de weigering van de Belgische Staat zowel om de BELARE-campagnes die de Beleidsraad van het Poolsecretariaat terdege goedgekeurd had en de begroting daarvoor te prefinancieren, als om de interesten te dekken van de prefinancieringen die de IPF aldus goedgekeurd had. Bij een vonnis dat op 6 mei 2015 bij verstek gewezen is naar aanleiding van een dagvaarding die op 27 maart 2015 door de IPF ingediend was, heeft de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, burgerlijke afdeling, de Belgische Staat veroordeeld om in hoofdsom 2.146.422,93 euro aan de IPF te betalen, alsook 161.719,62 euro aan interesten, vastgesteld op 28 februari 2015.

6.2. Wat de moeilijkheden van structurele aard betreft, heeft de IPF de Belgische Staat met een brief van 22 april 2013 meegedeeld dat ze ervan uitging dat het partnerschapsprotocol van 30 maart 2010 van rechtswege ontbonden was, doordat de Belgische Staat het ontbindend beding van de effectieve en onherroepelijke betaling van de bedragen, bedoeld in punt 10 van artikel 8, niet nageleefd had, met als gevolg dat de IPF de volle eigendom van de Poolbasis behield. Voorts heeft de IPF de Belgische Staat verzocht nieuwe onderhandelingen aan te gaan om een partnerschapsovereenkomst over de Poolbasis te sluiten.

Met een brief van 7 mei 2013 heeft de Belgische Staat betwist dat het protocol van rechtswege ontbonden zou zijn en integendeel aangevoerd dat het protocol alleen gerechtelijk ontbonden kan worden door de uitspraak van een rechtbank. De Belgische Staat heeft hoe dan ook betoogd, enerzijds, dat hij de voorwaarden die vervat zijn in artikel 8, punt 10, van het protocol, wel degelijk nageleefd heeft en het protocol bijgevolg niet ontbonden kan zijn en, anderzijds, dat de eigendom van de Poolbasis in elk geval aan de Belgische Staat overgedragen was bij de ondertekening van de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007.

Uiteindelijk hebben beide partijen op 17 juli 2013 een overeenkomst gesloten. Daarin is er akte van genomen dat de partijen toenadering tot elkaar willen zoeken “om de huidige blokkering op te heffen die het gevolg is van de aanspraken van de IPF, die door de Belgische Staat betwist worden, en van de regels voor de toekenning van de dotatie aan het Poolsecretariaat en voor de betaling van de bedragen, die dan weer door de IPF betwist worden” teneinde “de werking en de instandhouding van de Basis tijdens het seizoen 2103-2014” mogelijk te maken. De onderscheiden bepalingen van die overeenkomst hebben tot gevolg dat de IPF zich ertoe verbindt enerzijds de brief van 22 april 2013 inzake de ontbinding in te trekken en, voor zover nodig, ervan af te zien zich op die brief te beroepen, en anderzijds gedurende een jaar geen nieuwe kennisgeving te doen van de ontbinding van het protocol.

In een brief van 25 maart 2015, waarvan de Belgische Staat met een brief van 26 mei 2015 akte genomen heeft, heeft de IPF evenwel geconstateerd dat de Belgische Staat zich, althans ten dele, niet gehouden had aan zijn financiële verbintenissen, in het bijzonder voor de BELARE-campagne 2013-2014, wat de

reden was van de voornoemde dagvaarding van 27 maart 2015 voor de rechtbank van eerste aanleg van Brussel (*supra*, 6.1). Ze heeft derhalve geconcludeerd dat de overeenkomst van 17 juli 2013 geen betekenis meer had en dat er, zoals in april 2013, opnieuw van uitgegaan moest worden dat het partnerschapsprotocol ontbonden was.

7. Wat de werking van het Poolsecretariaat betreft, liep het mandaat van de leden van de Beleidsraad, die op 23 juli 2009 aangewezen waren, normaliter af op 23 juli 2014. Die mandaten zijn bij een koninklijk besluit van 25 april 2014 echter verlengd tot 31 december 2014. In de aanhef van dat besluit is voor die verlenging de volgende reden opgegeven:

“ Overwegende dat de Ministerraad beslist heeft de structuur van het Poolsecretariaat te herzien en dat de wetenschappelijke dienstverlening intussen moet worden voortgezet.”

Het regeerakkoord van 10 oktober 2014 bevat inderdaad de volgende passage over de plannen voor de toekomst van het Poolsecretariaat:

“ Het Poolsecretariaat neemt de structuur aan van een ivzw waarbij de verdragsstaten een meerderheidsbelang in het bestuur aanhouden. Via deze internationale vzw wil de regering snel contacten leggen met de andere landen (onder andere Zwitserland) om het gemeenschappelijk gebruik van mensen en materiële middelen na te gaan. De bestaande audits zullen ter harte worden genomen om conclusies te trekken.”

De situatie van het Poolsecretariaat diende evenwel op korte termijn geregeld te worden, aangezien het verlengde mandaat van de leden van de Beleidsraad op 31 december 2014 verstreek.

In dat verband heeft de vertegenwoordiger, in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat, van de minister die bevoegd is voor het federale wetenschapsbeleid, op 19 december 2014 een e-mail gezonden aan een lid van het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid. Daarin betoogt hij in het bijzonder het volgende:

“ Mag ik er voorts nog op wijzen dat het mandaat van de huidige leden van de Beleidsraad op 31 december 2014 verstrijkt? Indien de federale regering tegen die datum geen beslissing genomen heeft, zal de Beleidsraad door de ontstentenis van overgangsbepalingen in de reglementaire teksten, vanaf 1 januari 2015 dus eenvoudigweg niet meer bestaan en zal dus geen enkele beslissing meer genomen kunnen worden. Het Poolsecretariaat zal dus vanaf die datum niet meer kunnen functioneren”.

Toen de dag aangebroken was waarop het verlengde mandaat van de leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat verstreek, heeft de staatssecretaris voor

Wetenschapsbeleid op 2 januari 2015 aan de directeur van het Poolsecretariaat een brief gezonden waarin zij hen het volgende meegedeeld heeft:

“ Zoals u weet is het mandaat van de leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat verlopen op 31/12/2014. Tot op heden zijn er nog geen nieuwe leden benoemd. Er is op dit ogenblik dus geen Beleidsraad die de nodige beslissingen kan nemen.

Om de continuïteit van de openbare dienst en van de operaties te verzekeren, wil ik u met deze de opdracht geven om vanaf 1/1/2015 de lopende zaken naar best vermogen te behandelen. Indien vereist, mag u uw voorstellen tot beslissing aan mij voorleggen ter goedkeuring. Mag ik u vragen om in dat geval:

- te motiveren waarom u de beslissing niet autonoom kunt nemen,
- de wettelijke basis te vermelden voor een beslissing door de Staatssecretaris,
- de hoogdringendheid van de beslissing te motiveren.”

Tijdens de rechtspleging betreffende de zaak met rolnummer 217.228/VI-20.620 (*infra*, nr. 10) heeft de IPF zowel in haar vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid als op de terechtzitting betoogd dat nooit van die brief kennis gegeven is aan haar of aan de vertegenwoordigers van de privésector die in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat zitting hebben, met als gevolg dat zij daarvan pas op 8 september 2015 kennis genomen hebben in het kader van de procedure in kort geding, ingesteld voor de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel (*infra*, nr. 9).

Wat de vernieuwing betreft van het mandaat van de leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat, heeft de penningmeester van de IPF er met een brief [lees: e-mail] van 17 februari 2015 op gewezen dat de IPF voorstelde om het mandaat te vernieuwen van de leden die voorheen door de minister aangewezen waren als vertegenwoordigers van de privésector. De penningmeester heeft daaraan toegevoegd dat de Raad van de IPF het niet opportuun achtte andere personen voor te dragen, gelet op de ervaring van die leden in het Poolsecretariaat.

Uit een e-mail die de penningmeester van de IPF dezelfde dag aan het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid gezonden heeft, blijkt voorts dat een eerste vergadering van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat, die gepland was voor 24 februari 2015, uiteindelijk geannuleerd is toen men op de hoogte gebracht was van het standpunt van de staatssecretaris, naar luid waarvan die Beleidsraad sinds 1 januari 2015 niet meer rechtsgeldig kon vergaderen.

Het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid heeft met een e-mail van 18 februari 2015 aan de IPF gevraagd om aan haar lijst met kandidaten vier extra kandidaten toe te voegen en om een rangschikking van alle voorgedragen kandidaten op te maken.

In een e-mail van 20 maart 2015 heeft de voorzitter van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat vastgesteld dat het mandaat van de leden van de Beleidsraad nog altijd niet bevestigd was en aangekondigd de Beleidsraad, zoals die op de datum van die e-mail samengesteld was, in spoedzitting bijeen te roepen voor een vergadering op 31 maart 2015. In dat verband heeft de verwerende partij betoogd dat de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid niet voor die vergadering uitgenodigd was, hoewel zulks bij artikel 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 20 mei 2009 voorgeschreven wordt.

Met een e-mail van dezelfde dag heeft het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid de toenmalige leden van de Beleidsraad erop gewezen dat die Raad geen formele beslissingen meer kon nemen en dat er dus gewacht moest worden totdat een nieuwe Beleidsraad aangesteld zou zijn.

Met een e-mail van 25 maart 2015 heeft de voorzitter van de Beleidsraad bevestigd dat die Raad wel degelijk op 31 maart 2015 bijeen zou komen. Hij heeft in dat verband betoogd dat de Beleidsraad autonoom is en in dit geval verplicht was bijeen te komen op verzoek van de organen die bevoegd waren om hem samen te roepen: “Noch de minister noch de directeur [van het Poolsecretariaat] kunnen verhinderen dat [de vergadering] plaatsvindt.”

Op 26 maart 2015 heeft de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid aan de IPF bevestigd dat de Beleidsraad van het Poolsecretariaat niet meer kon vergaderen, aangezien de reglementaire voorwaarden niet vervuld waren. Tevens heeft hij erop gewezen dat de Beleidsraad helemaal niet “autonoom” was maar onder toezicht van de minister stond en dat de directeur van het Poolsecretariaat, een staatsdienst met afzonderlijk beheer van BELSPO, onder zijn rechtstreeks gezag viel.

In antwoord op een e-mail van de voorzitter van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat van diezelfde 26 maart, met de vraag om de reglementaire voorwaarden in kwestie nader toe te lichten, heeft de voorzitter van de POD Wetenschapsbeleid dezelfde dag in een e-mail meegedeeld dat het ging om het feit dat de Beleidsraad sinds 31 december 2014 wettelijk gezien niet meer bestond.

Op 27 maart heeft de voorzitter van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat het volgende geantwoord:

“ Ik dank u voor uw antwoord, waarin evenwel niet aangegeven wordt welke bepaling niet nageleefd zou zijn in geval van bijeenroeping van de Beleidsraad, aangezien daarop nog steeds de verplichtingen rusten die door de Koning bepaald zijn. Die reglementaire bepalingen dienen aldus geïnterpreteerd te worden dat ze de continuïteit van de dienstverlening van het Poolsecretariaat bevorderen.

De Beleidsraad dient dan ook bijeen te komen om zijn opdracht in lopende zaken voort te zetten en op zijn minst vast te stellen dat de Belgische Staat al maanden talmt met het benoemen van zijn

vertegenwoordigers en van de vertegenwoordigers van de privésector waarvoor de kandidaturen (wat de privésector betreft) te rechtertijd voorgedragen zijn.

U zult het met mij eens zijn dat het verbazing wekt dat net de partij die talmt met het naleven van haar verplichtingen de werking van de dienst met afzonderlijk beheer belemmert. ”

Met een e-mail van 2 april 2015 heeft de voorzitter van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid ervan op de hoogte gebracht dat de Beleidsraad van het Poolsecretariaat op 31 maart 2015 daadwerkelijk vergaderd had. In verband met de regelmatigheid van de vergadering van de Beleidsraad worden in de brief de volgende gegevens vermeld:

“ Met naleving van het KB van 20 mei 2009 hebben wij vandaag 31 maart 2015, een Beleidsraad van het Poolsecretariaat bijeengeroepen en gehouden. U was daarop overigens van harte uitgenodigd.

Doordat wij gehouden zijn aan onze wettelijke verplichtingen, is de Raad van 31 maart 2015 bijeengeroepen met naleving van het KB van 20 mei 2009.

7 van de 12 leden waren aanwezig of vertegenwoordigd. Zij hebben vastgesteld dat geen nieuwe leden benoemd zijn en dat de verwachte vernieuwing van het mandaat van de leden van de privésector niet heeft plaatsgevonden.

Doordat de continuïteit van de activiteiten van het Poolsecretariaat verzekerd dient te worden, hebben de aanwezige leden van de raad de geldigheid van die raad bevestigd.”

De voorlopige notulen van de vergadering van de Beleidsraad van 31 maart 2015, die in aanwezigheid van een gerechtsdeurwaarder gehouden is, zijn vervolgens ter kennis gebracht van onder meer de leden van de Raad. Daarin wordt in het bijzonder vermeld dat de aanwezige leden vaststellen dat de verbintenissen die het Poolsecretariaat voor het seizoen BELARE 2014-2015 aangegaan heeft, niet nagekomen zullen kunnen worden, terwijl dat seizoen al sinds een maand afgelopen is en de IPF absoluut voor haar activiteiten betaald dient te worden.

Met een e-mail d.d. 3 april 2015 van het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid is de voorzitter van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat ervan op de hoogte gebracht dat de vergadering van de Beleidsraad van 31 maart 2015 niet beschouwd kon worden als een rechtsgeldige vergadering van die Raad doordat ze niet overeenkomstig de wettelijke bepalingen gehouden was en wel in meerdere opzichten. Bijgevolg konden de conclusies van die vergadering volgens dat kabinet noch de Belgische Staat noch het Poolsecretariaat binden.

Met een e-mail van 3 april 2015 heeft de voorzitter van de Beleidsraad in antwoord daarop gevraagd hem te melden welke onregelmatigheden de Beleidsraad dan wel begaan zou hebben in het kader van zijn vergadering van 31 maart 2015. Hij heeft over de nog lopende procedure tot vernieuwing van het mandaat van de leden van de Beleidsraad ook het volgende gepreciseerd:

“ De vertraging in het aanwijzen van de nieuwe leden van de openbare en de privésector (die de IPF nochtans *in tempore non suspecto* voorgedragen heeft) mag geen reden zijn om die dienst met afzonderlijk beheer te blokkeren. Louter door zo lang ze wenst niets te ondernemen, zou de in gebreke blijvende partij immers de werking van die dienst belemmeren. Door een onmiddellijke vervanging voor te schrijven, heeft de Koning een dergelijke impasse duidelijk willen voorkomen.”

De definitieve notulen van de vergadering van de Beleidsraad van 31 maart 2015 zijn verzonden per e-mail van 18 april 2015, waarin ook vermeld stond dat het kwalijk gedrag van de directeur van het Poolsecretariaat beschouwd diende te worden als een belemmering van de goede werking van het Poolsecretariaat en dus als een ernstige fout zijnerzijds.

Vervolgens is de IPF nogmaals verzocht extra leden voor te dragen, bovenop de zes kandidaturen die ze voordien reeds voorgedragen had met haar e-mail van 17 februari 2015. De IPF heeft met een e-mail van 22 april 2015, met verwijzing naar artikel 6, § 2, van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, geantwoord dat zij geenszins obstructie voerde door aan dat verzoek geen gevolg te geven, aangezien uit die bepaling van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 duidelijk blijkt dat de privésector zijn vertegenwoordigers aan de minister voorstelt en dat zulks “volkomen normaal is voor een dergelijke publiek-private structuur (50%-50%) waarin elke partij haar vertegenwoordigers aanwijst, net zoals de andere ministers hun vertegenwoordiger aanwijzen, overigens, en niet een reeks vertegenwoordigers om aan de minister een keuzemogelijkheid te bieden. Dat zou overigens geen enkele zin hebben.”

Die impasse heeft er uiteindelijk toe geleid dat de IPF de directeur van het Poolsecretariaat met een aangetekende brief van 8 mei 2015 in gebreke gesteld heeft om meer bepaald de beslissingen uit te voeren die de Beleidsraad van het Poolsecretariaat in zijn vergadering van 31 maart 2015 genomen heeft.

Met een brief van 26 mei 2015 heeft de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid op die ingebrekestelling als volgt geantwoord:

“ Bij deze wil ik u erop wijzen dat, zelfs afgezien van de onregelmatigheden van die vergadering [van 31 maart 2015], de Beleidsraad niet gemachtigd is de beslissingen te nemen waarnaar u verwijst, aangezien het mandaat van zijn leden niet vernieuwd is. Ik beschouw die beslissingen dan ook als onbestaand.

In afwachting van de aanwijzing van de nieuwe leden van de Beleidsraad staat het aan de directeur van het Poolsecretariaat om onder mijn gezag het nodige te doen voor de continuïteit van de openbare dienst.

Ik maak van deze brief gebruik om de Internationale Poolstichting nogmaals te verzoeken om mij overeenkomstig artikel 6, § 1, 2°, (b), van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 een lijst van kandidaten te bezorgen die het mij mogelijk maakt de vijf

vertegenwoordigers van de privésector in de Beleidsraad aan te wijzen. Gelet op de noodzaak om belangenconflicten en een oververtegenwoordiging van de Stichting in de Beleidsraad te voorkomen, dient die lijst voldoende kandidaten uit verschillende professionele en/of institutionele milieus te bevatten.”

Behalve de dagvaarding in kort geding die de IPF met betrekking tot de financiële aangelegenheden ingediend had, hebben de vertegenwoordiger van de IPF en de vijf vertegenwoordigers van de privésector in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat op 2 juni 2015 een dagvaarding in kort geding ingediend tegen de Belgische Staat en de directeur van het Poolsecretariaat, om de Belgische Staat te laten veroordelen tot het uitvoeren van zes maatregelen, waaronder de volgende twee:

- 1°) de onmiddellijke aanwijzing van de vertegenwoordigers van de openbare en de privésector in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat, overeenkomstig de artikelen 6 en 7 van het koninklijk besluit van 20 mei 2009;
- 2°) het staken van de inmenging, door bevelen te geven via de directeur van het Poolsecretariaat, in de besluitvormingsprocedures van de Beleidsraad.

Bij een beschikking van 10 juli 2015 heeft de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, burgerlijke afdeling, de Belgische Staat veroordeeld

- enerzijds tot het aanwijzen van de vertegenwoordigers van de federale Staat in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat, met toepassing van artikel 6, 1°, van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, en wel uiterlijk binnen twee maanden na de betekening van de beschikking,
- en anderzijds tot het bepalen van een officieel standpunt, dat wil zeggen de kandidaten van de privésector, die de IPF in haar brief van 17 februari 2015 met toepassing van artikel 6, 2°, b), van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 voorgedragen heeft, aanwijzen of weigeren aan te wijzen, uiterlijk binnen 15 dagen na de betekening van de beschikking.

Met een brief van 24 juli 2015 heeft de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid echter meegedeeld dat ze de kandidaten die de IPF in haar brief van 17 februari 2015 voorgedragen had, niet zou aanwijzen, “aangezien de ministerraad op 10 juli 2015 beslist heeft de werkwijze van het Poolsecretariaat te wijzigen”.

8. Op 10 augustus 2015 wordt een koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” uitgevaardigd. (*Belgisch Staatsblad* 13 augustus 2015) Dat besluit luidt als volgt:

“ **Art. 1.** In artikel 1 van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer ‘Poolsecretariaat’ wordt het vierde streepje opgeheven.

Art. 2. Aan artikel 3 worden een tweede en derde lid toegevoegd, waarvan de tekst luidt als volgt:

‘Onverminderd de rol van de Beleidsraad en de hoedanigheid van zijn leden, staat het Poolsecretariaat onder het gezag van de Minister. Onverminderd de bevoegdheden en de taken die aan hem toegekend worden door dit besluit, staat de Directeur onder het rechtstreeks hiërarchisch gezag van de Minister.’

Art. 3. In artikel 4 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste streepje van het tweede lid worden de woorden ‘die aan de Stichting zullen toevertrouwd worden, in het kader van een partnerschapsovereenkomst, die tussen het Poolsecretariaat en de Stichting moet worden gesloten, overeenkomstig de overeenkomst gesloten op 15 juni 2007 tussen de Staat en de Stichting’ opgeheven;

2° het vijfde streepje van het tweede lid wordt opgeheven;

3° er wordt een derde lid toegevoegd, waarvan de tekst luidt als volgt:

‘Het Poolsecretariaat mag, met het voorafgaande akkoord van de Minister, de uitvoering van taken als bedoeld in het tweede lid, eerste streepje, toevertrouwen aan:

1° een of meer diensten of organen van de Staat die over de vereiste expertise en menselijke en materiële middelen beschikken voor de uitvoering van de voormelde taken;

2° een of meer derden die over de vereiste expertise en menselijke en materiële middelen beschikken voor de uitvoering van de voormelde taken.’;

4° er wordt een vierde lid toegevoegd, waarvan de tekst luidt als volgt:

‘Aan de diensten of organen vermeld in het derde lid, 1°, worden de voormelde taken toevertrouwd door het Poolsecretariaat op basis van een akkoord tussen de Minister en de bevoegde minister voor deze diensten of organen.’;

5° er wordt een vijfde lid toegevoegd, waarvan de tekst luidt als volgt:

‘Aan de derden bedoeld in het derde lid, 2°, worden de voormelde taken toevertrouwd door het Poolsecretariaat met toepassing van de wetgeving overheidsopdrachten.’

Art. 4. In artikel 5 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 10° wordt vervangen door wat volgt:

‘10° het goedkeuren van het wervingsplan voor het personeel binnen de grenzen van de toegekende bestaansmiddelenkredieten;’;

2° punt 12° wordt opgeheven;

3° in punt 14° worden de woorden ‘in het kader van de partnerschapsovereenkomst gesloten met de Stichting’ opgeheven;

4° in punt 17° worden de woorden ‘in het kader van de overeenkomst die met de Stichting moet worden gesloten’ opgeheven.

Art. 5. Artikel 6 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

‘Art. 6. De beleidsraad is samengesteld uit:

1° twee vertegenwoordigers aangewezen door de Eerste Minister;

2° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die het Federale Wetenschapsbeleid bij zijn bevoegdheden heeft;

3° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Buitenlandse Zaken bij zijn bevoegdheden heeft;

4° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Ontwikkelingssamenwerking bij zijn bevoegdheden heeft;

5° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Economie bij zijn bevoegdheden heeft;

6° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die de Binnenlandse Zaken bij zijn bevoegdheden heeft;

7° een vertegenwoordiger aangewezen door de Minister die het Leefmilieu bij zijn bevoegdheden heeft.

De leden van de beleidsraad worden aangewezen voor een mandaat van vijf jaar dat hernieuwbaar is.

De beleidsraad kan bij meerderheid van zijn leden derden uitnodigen met een bijzondere expertise op het vlak van Zuidpoolonderzoek. Deze personen nemen deel aan de vergadering met raadgevende stem.”

Art. 6. Artikel 9 van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 7. Artikel 10 van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 8. In artikel 11 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzi[gi]ngen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden ‘in elk van beide lidcategorieën, bedoeld in artikel 6’ opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede ‘De secretaris van de beleidsraad wordt door hem gekozen onder de leden van het personeel van het Poolsecretariaat’ vervangen door ‘De directeur van het Poolsecretariaat is de secretaris van de beleidsraad’.

Art. 9. In artikel 19 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzi[gi]ngen aangebracht:

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

‘5° de aanwerving van het contractuele personeel, bedoeld in artikel 5, 10°;’;

2° punt 8° wordt vervangen door wat volgt:

‘8° de controle op de uitvoering van de overheidsopdrachten voor werken, leveringen of diensten binnen de grenzen van de bepalingen van artikel 51;’.

Art. 10. Aan artikel 20 van hetzelfde besluit wordt een tweede lid toegevoegd, waarvan de tekst luidt als volgt:

‘Onverminderd de bevoegdheden van de Minister, is de Directeur de vertegenwoordiger van het Poolsecretariaat.’

Art. 11. In artikel 22 van hetzelfde besluit wordt in de Nederlandse tekst tussen het woord ‘beleidsraad’ en de woorden ‘op voordracht’ het woord ‘aangewezen’ ingevoegd.

Art. 12. In artikel 26 van hetzelfde besluit wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 13. Artikel 31 van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 14. Artikel 50 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

‘Art. 50. Voor zover het voorwerp van de overheidsopdracht voor werken, leveringen of diensten vooraf goedgekeurd werd door de Minister en binnen de grenzen blijft van de kredieten die daartoe in de begroting voor het begrotingsjaar ingeschreven zijn, is de beleidsraad van het Poolsecretariaat gemachtigd de gunningswijze te bepalen, de opdrachtdocumenten met inbegrip van het bestek vast te stellen, de procedure in te zetten, de kandidaten te selecteren en de laureaten te kiezen en de opdracht te gunnen en te sluiten voor de behoeften van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer, op voorwaarde dat het geraamde bedrag van de opdracht, zonder belasting op de toegevoegde waarde, minder bedraagt dan:

1° 250.000 euro voor de opdrachten geplaatst bij aanbesteding, offerteaanvraag, concurrentiedialoog of onderhandelingsprocedure met bekendmaking;

2° 125.000 euro voor de opdrachten geplaatst bij onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking;

3° 125.000 euro voor de ontwerpenwedstrijden.’

Art. 15. In artikel 51 van hetzelfde besluit wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

‘Na gunning van een opdracht is de directeur van het Poolsecretariaat belast met de controle op de uitvoering ervan.’

Art. 16. In artikel 53 van hetzelfde besluit worden het vierde tot en met het zevende lid opgeheven.

Art. 17. Dit besluit treedt in werking op de datum van zijn bekendmaking.

Art. 18. De minister die bevoegd is voor het Wetenschapsbeleid is belast met de uitvoering van dit besluit.”

Dit besluit houdt in hoofdzaak de schrapping in van elke verwijzing naar de International Polar Foundation, de overige vertegenwoordigers van de privésector, de overeenkomst van 15 juni 2007 en de partnerschapsovereenkomst. Er dient inzonderheid op de volgende gegevens gewezen te worden:

1° de samenstelling van de Beleidsraad wordt aldus gewijzigd dat daarin alleen nog vertegenwoordigers van de Belgische Staat zitting hebben (wijziging van artikel 6, § 1);

2° het onderhoud en de instandhouding in ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek van de basis en haar uitrusting, worden niet langer toevertrouwd aan de Stichting in het kader van een partnerschapsovereenkomst, gesloten “overeenkomstig de overeenkomst gesloten op 15 juni 2007” (wijziging van artikel 4, tweede lid, eerste streepje);

3° het Poolsecretariaat mag, met het voorafgaande akkoord van de minister, de uitvoering van de voornoemde taken met toepassing van de wetgeving overheidsopdrachten (nieuw vijfde lid van artikel 4) toevertrouwen aan een of meer diensten of organen van de Staat die over de vereiste expertise en menselijke en materiële middelen beschikken of aan een of meer derden die over de vereiste

expertise en menselijke en materiële middelen beschikken (nieuw derde lid van artikel 4);

4° het Poolsecretariaat is niet langer belast met het toezicht op de naleving van de overeenkomst gesloten tussen de Staat en de Stichting (opheffing van artikel 4, tweede lid, vijfde streepje).

Over de redenen waarom die onderscheiden wijzigingen aangenomen zijn en waarom aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State gevraagd is haar advies binnen de spoedtermijn van vijf werkdagen uit te brengen staat in de aanhef van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 het volgende:

“ Overwegende dat de International Polar Foundation (IPF) bij brief van 25 maart 2015 te kennen heeft gegeven zich niet langer gebonden te achten door het Protocolakkoord tussen het Poolsecretariaat en de IPF van 30 maart 2010;

Overwegende dat de betrokkenheid van de IPF in de beleidsraad van de staatsdienst met afzonderlijk beheer ‘Poolsecretariaat’ op gespannen voet staat met het feit dat het tegelijkertijd hoofdbegunstigde is van de publieke middelen waarover dit secretariaat beschikt;

Overwegende het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de werkwijzen van het Poolsecretariaat zo snel mogelijk moeten worden aangepast om een nieuwe beleidsraad te kunnen benoemen die de dringende operationele beslissingen kan nemen teneinde de organisatie van een wetenschappelijke campagne tijdens de Antarctische zomer (oktober 2015 - maart 2016) te vrijwaren en door de noodzaak om de continuïteit van de openbare dienst te verzekeren, met name de voorbereiding, het toezicht en de uitvoering van administratieve, financiële en operationele taken die het gebruik van de poolbasis ‘Princess Elisabeth’ en van zijn uitrusting moeten toestaan;

Gelet op het advies nr. 57.872/1/V van de Raad van State, gegeven op 20 juli 2015, bij toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973”.

In haar advies 57.872/1/V van 20 juli 2015 over het ontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State onder verwijzing naar het geschil tussen de Belgische Staat en de IPF over wie de eigenaar van de Poolbasis is en over welk gevolg gegeven dient te worden aan de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007 en aan het partnerschapsprotocol van 30 maart 2010 inzonderheid het volgende opgemerkt:

“ (...)

In verband met de rechtsgrond van artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 moet worden opgemerkt dat deze bepaling uitdrukkelijk melding maakt van de ‘schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting’ van de wetenschappelijke basis ‘Prinses Elisabeth’. Deze schenking werd overeengekomen in akkoorden gesloten tussen de

Belgische Staat en de ‘International Polar Foundation’ (IPF), en tussen het Poolsecretariaat en de IPF.

Het ontwerp van koninklijk besluit is een gevolg, zoals ook blijkt uit het negende lid van de aanhef, van het beëindigen van de samenwerking met de IPF. Het ontwerp verwijderd uit de bepalingen inzake het beheer van het Poolsecretariaat en inzake de opdrachten van het Poolsecretariaat de verwijzingen naar de stichting ‘*International Polar Foundation*’ (IPF).

De verwijzing in artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 naar het beheer van de wetenschappelijke basis ‘in het kader van de schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting’, houdt evenwel in dat bij het beheer rekening gehouden moet worden met de voorwaarden die inzake deze schenking zijn overeengekomen. Zo lijkt bijvoorbeeld uit de partnerschapsovereenkomsten te volgen dat de IPF mede-eigenaar van de wetenschappelijke basis is.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, beschikt niet over de vereiste gegevens om te beoordelen in welke mate de partnerschapsovereenkomsten de betrokken partijen nog binden, en in welke mate deze overeenkomsten inhouden dat het beheer van de wetenschappelijke basis uitsluitend en eenzijdig door de federale overheid kan worden uitgeoefend. In dit verband moet dus een voorbehoud worden geformuleerd.”

Het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 is de eerste handeling die bij het voorliggende beroep bestreden wordt.

Op 8 oktober 2015 is eveneens een beroep tot nietigverklaring van dat besluit ingesteld door Marc Saverys, Philippe Bodson, Marc Speeckaert, Jacques Brassinne de La Louvière, Piet Steel en Alain Hubert. Dat beroep is ingeschreven onder rolnummer 217.231/XV-3108.

De nieuwe leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat zijn benoemd bij een ministerieel besluit van 24 augustus 2015 dat bekendgemaakt is in het *Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 2015. Zij zijn allen vertegenwoordigers van de overheid. Met dit beroep wordt eveneens de nietigverklaring van het ministerieel besluit van 24 augustus 2015 gevorderd. Dit is de tweede bestreden handeling.

9. Op 18 augustus 2015 hebben de vertegenwoordigers van de privésector en de vertegenwoordiger van de IPF in de vorige Beleidsraad van het Poolsecretariaat alsook de IPF de Belgische Staat in kort geding gedagvaard voor de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, burgerlijke afdeling, teneinde hem tot het volgende te laten veroordelen:

“ 1. na vastgesteld te hebben dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” onwettig is, het op basis van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing verklaren en de gevolgen ervan opschorten totdat de partijen een nieuw partnerschapsprotocol sluiten of een rechtscollège een beslissing ten gronde neemt;

2. de Staat gelasten om het door de Beleidsraad op 31 maart 2015 goedgekeurde budget ter beschikking te stellen van zijn gemachtigde, de IPF, voor de campagne 2015-2016;

3. de Belgische Staat verbieden elke handeling te stellen die in strijd is met de verworven rechten en met het eigendomsrecht van de IPF en van de vertegenwoordigers van de privésector;

4. dit alles op verbeurte van een dwangsom.”

Bij een beschikking van 21 oktober 2015 heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg alle vorderingen van de eisers afgewezen. Tegen deze beslissing is hoger beroep ingesteld bij verzoekschrift van 23 oktober 2015.

Op 17 december 2015 heeft het hof van beroep te Brussel de voornoemde beschikking bevestigd, onder meer doordat de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg daarin verklaart over rechtsmacht te beschikken om van de vorderingen kennis te nemen, de ontvankelijkheid en de spoedeisendheid van die vorderingen aanvaardt en de IPF en de oorspronkelijke eisers verbiedt “de werking van de Poolbasis te hinderen door welke gedraging ook” en “gebruik te maken van het “SES Astra”-systeem waarmee de basis vanop afstand kan worden beheerd”.

Voor het overige heeft het hof van beroep de beschikking herzien door inzonderheid het volgende te beslissen:

- in afwachting van een beslissing ten gronde over de wettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, mag de IPF voorlopig “gebruikmaken van de wetenschappelijke Poolbasis Prinses Elisabeth om haar maatschappelijk doel na te streven en dit vanaf 23 februari 2016 en op voorwaarde dat het gebruik ervan de Belgische Staat in geen enkel opzicht hindert of schaadt bij de uitoefening van zijn taak van openbare dienst die verband houdt met die wetenschappelijke basis”;

- de Belgische Staat wordt ertoe veroordeeld “mee te werken aan het opstellen van een plaatsbeschrijving van de Poolbasis Prinses Elisabeth en van een tegensprekelijke inventaris van de voorwerpen, het materiaal en de uitrusting die daar aanwezig zijn met het oog op het vergelijken ervan met de inventaris van 1 september 2009 die als bijlage bij het partnerschapsprotocol van 30 maart 2010 gaat en dit vanaf 23 februari 2016 (einde van de huidige campagne) en uiterlijk tegen het einde van de zomer 2015-2016 op het zuidelijk halfrond, tenzij de partijen in onderling overleg beslissen dat een ander ogenblik meer aangewezen is”; als “de Belgische Staat weigert op vrijwillige basis mee te werken aan die tegensprekelijke plaatsbeschrijving en inventaris, kan hij, als hij geen gevolg geeft aan een officiële aanmaning, door de Internationale Poolstichting vervangen worden door een gerechtsdeurwaarder”, met dien verstande dat “de aldus gedane vaststellingen geacht worden op tegenspraak te zijn gedaan”;

- in afwachting van een beslissing ten gronde over de wettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 en behoudens akkoord van de partijen, wordt aan de appellanten, aan de IPF en aan al haar vertegenwoordigers, medewerkers en organen het verbod opgelegd om voorlopig:

- “toegang te hebben tot de Poolbasis Prinses Elisabeth, tenzij ze er gebruik van maken om het maatschappelijk doel van de Internationale Poolstichting na te streven, binnen de aan het begin van het dictum van dit arrest gestelde grenzen;
- op welke wijze ook het normaal en voorspoedig verloop van de BELARE-campagne 2015-2016 te hinderen, door inzonderheid de veiligheid in het gedrang te brengen van de personen en de goederen van het BELARE-team 2015-2016 door levensmiddelen, basisgoederen, brandstof, communicatie-apparatuur, nooduitrusting, enz. te doen verdwijnen;
- zich te verzetten tegen het gebruik van de *Vijeo Citect* software onder Schneider-licentie.”;

- in afwachting van een beslissing ten gronde over de vraag wie de eigenaar is van de basis en van haar uitrusting, worden de voornoemde personen eveneens gelast “onmiddellijk op te houden met het terughalen/weghalen van materiaal en uitrusting van de Poolbasis” en “ermee op te houden nog om welk materiaal dan ook van de Poolbasis weg te halen, onverminderd het recht van de Internationale Poolstichting om dat materiaal te gebruiken om haar maatschappelijk doel na te streven, binnen de aan het begin van het dictum gestelde grenzen (...).”

Naar aanleiding van het ogenschijnlijk wettigheidsonderzoek van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 wordt door het Hof inzonderheid het volgende overwogen:

“ 43.

Uit het onderzoek van die tekst en van de motivering die opgegeven is voor de goedkeuring ervan (zie inzonderheid de nota aan de Ministerraad van 3 juli 2015) blijkt dat de tekst een dubbel doel heeft:

- een einde maken aan de inspraak die de IPF en de vertegenwoordigers van de privésector hebben in de beslissingen die het Poolsecretariaat moet nemen, inzonderheid om het risico van een belangenconflict te voorkomen, aangezien de IPF als vergoeding voor de aan haar opgedragen taken recht heeft op een gedeelte van de budgetten die in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat goedgekeurd worden;

- een einde maken aan de rol van de IPF als Antarctica operator voor de Belgische Staat.

In het kader van het tot de rechtsschijn beperkte onderzoek en onverminderd een beoordeling ten gronde die later zal volgen, stelt het Hof verschillende anomalieën vast die de wettigheid van die handeling lijken aan te tasten en die hierna onderzocht worden.

Ogenschijnlijke schending van de wet van 24 juli 2008

44.

In artikel 62 van de wet van 24 juli 2008, welke wet voorziet in de oprichting van het Poolsecretariaat, wordt het volgende vermeld:

“Het Poolsecretariaat staat in voor het financieel en materieel beheer van de wetenschappelijke basis ‘Prinses Elisabeth’ in het kader van de schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting.”

Rechtens past de aan het Poolsecretariaat opgedragen beheerstaak dus in het kader van de schenking van de Poolbasis door de IPF aan de

Belgische Staat en dus in het kader van de “voorwaarden” van die schenking, die daarvan niet los gezien kunnen worden.

Daarover staat in het verslag aan de Koning, dat voorafgaat aan het koninklijk besluit van 20 mei 2009, dat de regels voor het beheer van het Poolsecretariaat “het engagement waartoe de overheid zich heeft verbonden in het kader van bovengenoemde overeenkomst met het IPF, ten uitvoer leggen. Deze overeenkomst wordt dan ook vermeld in het kader van de goedkeuring van de wet (van 24 juli 2008).”

Doordat bij het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 in de tekst van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 elke verwijzing naar die schenking en naar de “voorwaarden” ervan geschrapt wordt, lijkt dat besluit een schending in te houden van artikel 62 van de wet van 24 juli 2008.

45.

De Belgische Staat verwijst ten onrechte naar het advies dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State in april 2008 uitgebracht heeft over het aannemen van de wet van 24 juli 2008 om te stellen dat de enige bevoegdheid waarover de wetgever beschikt erin bestaat de dienst of diensten aan te wijzen die hij wenst op te richten als dienst met afzonderlijk beheer en dat de wet van 24 juli 2008 niet aldus geïnterpreteerd mag worden dat ze voor de Koning het verbod inhoudt om de bevoegdheden, de organisatie en de werking van het Poolsecretariaat te wijzigen.

De wet is duidelijk en mag alleen aldus geïnterpreteerd worden dat daarin verwezen wordt naar de schenking van de Poolbasis door de IPF aan de Staat als kader waarbinnen het Poolsecretariaat functioneert.

Indien die stelling gevolgd zou moeten worden, zou er volgens de Belgische Staat van uitgegaan moeten worden dat de wetgever zijn bevoegdheden overschreden zou hebben door de wet van 24 juli 2008 aan te nemen en dat hij inbreuk gemaakt zou hebben op de bevoegdheden van de Koning zonder inachtneming van de bestaande grondwettelijke bepalingen, inzonderheid artikel 107 van de Grondwet.

In zijn advies 57.872/1/V van 20 juli 2015, dat gegeven is voordat het omstreden koninklijk besluit uitgevaardigd is, heeft de Raad van State het volgende gesteld:

(...)

Dat advies is in tegenspraak met de stelling van de Belgische Staat dat de wet van 24 juli 2008 niet aldus gelezen zou kunnen worden dat daarbij een beperking opgelegd wordt aan de bevoegdheid van de Koning om de dienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” te organiseren zoals hij wil. Bovendien staat de bij de wet opgelegde beperking er niet aan in de weg dat de uitvoerende macht het Poolsecretariaat (met toepassing van het beginsel van de veranderlijkheid en het beginsel van de continuïteit van de openbare dienst) in het algemeen belang anders organiseert, mits die wijziging in overeenstemming is met het kader waarin de schenking gedaan is.

Het Hof stelt vast dat de overeenkomst van 15 juni 2007 niet opgezegd of opgeheven was voordat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vastgesteld werd: de IPF heeft alleen het partnerschapsprotocol van 30 maart 2010 op de helling gezet in haar brief

van 25 maart 2015 waarin ze verwijst naar haar eerdere brief van 22 april 2013.

Bijgevolg blijft de opmerking van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, dat zich toen in de ontwerpfase bevond, onverkort gelden.

In het verslag aan de Koning dat voorafgaat aan het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, wordt helemaal niet ingegaan op de opmerking van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het feit dat het besluit niet in overeenstemming is met de wet van 24 juli 2008.

Het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vertoont dus een schijn van onwettigheid, aangezien het niet past binnen het kader dat voorgeschreven is bij de wet van 24 juli 2008.

Ontstentenis van relevante en aanvaardbare motivering - schending van het beginsel “audi et alteram partem”

46.

De Belgische Staat geeft als reden voor het vaststellen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 en het terzijde schuiven van de IPF, hetgeen in strijd is met de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007, het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst op en al wat nodig is voor de continuïteit van de openbare dienst.

(...)

In de fase van het onderzoek naar de rechtsschijn stelt het Hof enerzijds vast dat de Belgische Staat noch op een afdoende, noch op een rechtens aanvaardbare wijze motiveert in welk opzicht de vrijwaring van het algemeen belang grond opleverde om de IPF in strijd met de gesloten overeenkomsten zonder meer terzijde te schuiven en anderzijds dat verscheidene algemene beginselen die voor het bestuurlijk optreden gelden niet in acht genomen zijn.

47.

(...)

Uit bovenstaand feitenrelaas blijkt dat de Staat ervoor verantwoordelijk is dat de Beleidsraad van het Poolsecretariaat niet meer heeft kunnen functioneren na 31 december 2014, toen het mandaat van zijn leden verstreek. Hoewel aan de Belgische Staat in dat verband sinds december 2014 verschillende herinneringen gericht zijn en hij steeds beloofd heeft daarover zo spoedig mogelijk een beslissing te nemen, heeft hij gedurende verscheidene maanden nagelaten de leden van de Beleidsraad aan te wijzen.

Het Hof sluit zich aan bij de motieven van de in het feitenrelaas vermelde beschikking van 10 juli 2015, waaruit blijkt dat de Staat rechtens niet kon eisen dat aan hem meer dan vijf kandidaten voorgedragen zouden worden met het oog op de vertegenwoordiging van de privésector in de Beleidsraad van het Poolsecretariaat.

De Staat heeft zonder wettige reden geen standpunt ingenomen over het aanwijzingsvoorstel dat de IPF hem in februari 2015 had toegezonden.

De spoedeisendheid ten gevolge van het feit dat de Beleidsraad vanaf 1 januari 2015 niet meer kon functioneren, is te wijten aan de

Belgische Staat en kon door de Koning rechtens niet aangevoerd worden als reden om het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vast te stellen.

Terwijl de continuïteit van de openbare dienst aangevoerd wordt als reden voor het stellen van de omstreden handeling, motiveert de Staat niet naar behoren waarom hij nagelaten heeft de leden van de Beleidsraad aan te wijzen teneinde de genoemde continuïteit te verzekeren in afwachting van de hertekening van de structuur van het Poolsecretariaat waartoe de Ministerraad al in oktober 2014 besloten had.

Daarenboven blijkt uit geen enkel stuk van het administratief dossier waarom de Staat er uiteindelijk voor gekozen heeft af te wijken van de beslissing van de Ministerraad van oktober 2014 om het Poolsecretariaat om te vormen tot een ivzw.

48.

Bovendien is de Belgische Staat niet op transparante wijze te werk gegaan, aangezien hij, tot op het einde van de maand maart 2015, meermaals aangekondigd heeft dat de procedure voor de aanwijzing van de leden van de Beleidsraad aan de gang was, terwijl het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 toen al in voorbereiding was (...).

49.

Volgens de bestuurlijke rechtspraak dienen de debatten op tegenspraak gevoerd te worden voordat enige ernstige maatregel genomen wordt wegens het gedrag van de betrokken persoon, maar ook meer in het algemeen voordat enige ernstige maatregel genomen wordt.

Dat is het beginsel “*audi et alteram partem*” (...).

Het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 is zowel een verordenende rechtshandeling als een rechtshandeling met individuele strekking, aangezien de IPF daarbij haar rol van Antarctica operator ontnomen wordt.

Het gaat onmiskenbaar om een ernstige maatregel, zelfs om een sanctie.

Uit een analyse van de nota aan de Ministerraad van 3 juli 2015 betreffende het ontwerp van koninklijk besluit blijkt immers dat het terzijde schuiven van de IPF ingegeven was door zware klachten over het als heel gebrekkig bestempelde beheer van de IPF.

Die nota maakt melding van niet minder dan zeven klachten (...).

Van die klachten is aan de IPF geen kennis gegeven vooraleer ze terzijde geschoven is en zij is in dat verband niet gehoord.

Die omstandigheden vormen een schending van het beginsel “*audi et alteram partem*”.

Die schending kon rechtens niet gerechtvaardigd worden door enige spoedeisendheid: zoals hierboven aangegeven is, is een spoedeisende situatie ontstaan doordat de Beleidsraad niet meer kon functioneren omdat de leden ervan niet aangewezen waren, hetgeen aan de Belgische Staat te wijten is.

Anderzijds zijn de zeven klachten waarvan sprake is in de nota aan de Ministerraad van 3 juli 2015 blijkbaar oude klachten. Als die klachten een objectieve reden geweest waren om de IPF terzijde te schuiven, is het onbegrijpelijk dat daarmee gewacht is tot in de maand augustus 2015, tot vlak voor de organisatie van de BELARE-campagne 2015-2016.

49.

In de fase van het onderzoek naar de rechtsschijn volstaan de hierboven vermelde gegevens om aan te nemen dat het omstreden koninklijk besluit onwettig is en is het niet nodig nader in te gaan op de overige middelen die de appellanten ter zake aanvoeren.”

Inzake de door de appellanten gevorderde maatregelen in verband met de onwettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, wordt in het arrest het volgende geoordeeld:

“ (...)

55.

Op grond van de vaststelling dat de omstreden handeling onwettig is, kan het Hof de schorsing *erga omnes* ervan evenwel niet bevelen en kan het de Staat evenmin dwingen om met de IPF een nieuwe partnerschapsovereenkomst te onderhandelen en te sluiten.

Voor een dergelijke maatregel zijn noch juridische, noch opportunitaire redenen te vinden.

Ook al is het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 onwettig, toch drukt het, inzonderheid in het licht van de nota aan de Ministerraad van 3 juli 2015, de wil van de Belgische Staat uit om een einde te maken aan het partnerschap. Krachtens die tekst wordt de IPF niet meer beschouwd als de bevoorrechte partner van de Staat in het kader van het Poolsecretariaat, staat ze niet meer in voor het onderhoud en de instandhouding van de basis en wordt zij niet langer betrokken bij de beslissingen die het Poolsecretariaat met het oog op de organisatie en de financiering van de campagnes op Antarctica dient te nemen.

De voorzitter in kort geding mag evenwel niet voorbijgaan aan het feit dat de beëindiging van een overeenkomst onomkeerbaar is (P. MARCHAL, “Les référés”, *Rép.not.*, vol. XV, boek XXIV, Larcier, 1992, 132).

Nog voordat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vastgesteld werd, waren de relaties tussen de partijen vastgelopen, terwijl die relaties sinds eind 2014 niet hersteld zijn.

Het is niet mogelijk partijen ertoe te verplichten het met elkaar eens te zijn en een overeenkomst te sluiten.

Wanneer één van die partijen daarenboven een overheidsinstantie is, wier optreden moet voldoen aan de vereisten van het algemeen belang die door haar soeverein beoordeeld worden, lijkt die verplichting bovendien strijdig met het beginsel van de scheiding der machten.

In het kader van zijn bevoegdheid om recht te spreken, kan het Hof het omstreden besluit niet zomaar schorsen zonder die schorsing gepaard te laten gaan met concrete maatregelen die enigszins doeltreffend kunnen zijn.

Door een einde te maken aan het partnerschap wordt evenwel niet geraakt aan het mede-eigendomsrecht dat de IPF heeft op een duizendste van de basis en op de infrastructuur ervan. Die beëindiging is bovendien in strijd met de voorwaarden die verbonden zijn aan de schenking van de Poolbasis, wat er ten gronde eventueel kan op neerkomen dat de Staat een schadevergoeding verschuldigd is aan de IPF.

Gelet op de financiële belangen die met dit geschil gemoeid zijn, kan het Hof de Belgische Staat er alleen toe aanmoedigen een nieuw

regelgevend kader uit te werken dat hem in staat stelt om, indien hij dat nodig of wenselijk acht, de structuur van het Poolsecretariaat te wijzigen (ten opzichte van de in mei 2009 uitgewerkte structuur), en dat, met behoud van de rechten van de IPF, zoals vastgesteld bij de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007, ervoor zou kunnen zorgen dat het algemeen belang (en inzonderheid de nagestreefde doelstellingen inzake transparantie en een goed financieel beheer) behartigd worden én de continuïteit van de openbare dienst verzekerd wordt. Met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel lijkt het niet nodig de IPF zonder meer terzijde te schuiven.

In afwachting van die oplossing of een beslissing ter zake van de Raad van State, dienen de partijen, teneinde de schade te beperken die kan voortvloeien uit de beëindiging van hun partnerschap, eveneens verzocht te worden om met het oog op de organisatie van de vanaf 2016-2017 geplande campagnes een nieuw partnerschapsprotocol te onderhandelen en dit in de geest van artikel 12 van de overeenkomst van 15 juni 2007 (“In de veronderstelling dat een onderdeel van de samenwerking tussen de partijen niet of onvoldoende zou zijn gedefinieerd in deze overeenkomst, verbinden de partijen zich ertoe te goeder trouw een akkoord te vinden met inachtneming van de in deze overeenkomst en in de beslissingen van de Ministerraad vastgelegde leidinggevende principes en van een evenwichtige afweging van de respectieve belangen van de partijen.”)

10. Ter uitvoering van het voornoemde koninklijk besluit van 10 augustus 2015 heeft het Poolsecretariaat een overeenkomst gesloten met het ministerie van Landsverdediging teneinde het te betrekken bij het onderhoud en de instandhouding van de Poolbasis in het kader van de uitvoering van de BELARE-campagne 2015-2016.

Daarnaast heeft de Beleidsraad van het Poolsecretariaat het bij een beslissing van 4 september 2015 ook nodig geacht een gedeelte van de onderhouds- en instandhoudingswerken op de Poolbasis in het kader van een overheidsopdracht toe te vertrouwen aan een externe partner die op de hoogte zou moeten zijn van het reilen en zeilen op de Poolbasis en op Antarctica. Het was dus zaak om een overeenkomst te sluiten van het type gemengde overheidsopdracht, die zowel betrekking dient te hebben op diensten als op leveringen, voor een termijn van maximaal één jaar teneinde ervoor te zorgen dat de BELARE-campagne 2015-2016 goed verloopt.

Daarom is aan de Ministerraad voorgesteld de beslissing te nemen om gebruik te maken van de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking wegens “dwingende spoed”, in combinatie met een technisch monopolie, overeenkomstig artikel 26, § 1, 1°, c) en f), van de wet overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006 en om de opdracht te gunnen aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ANTARCTIQ.

Op 24 september 2015 heeft de Ministerraad de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid gemachtigd om:

- 1° de gunningswijze van de opdracht volgens de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking goed te keuren;
- 2° de opdracht te gunnen aan de gekozen dienstverlener, namelijk de vennootschap ANTARCTIQ;
- 3° en om in naam van het Poolsecretariaat de overeenkomst met die vennootschap te sluiten.

De IPF heeft tegen die beslissing een vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid en een beroep tot nietigverklaring ingesteld (zaak 217.228/VI-20.620). De vordering tot schorsing is bij arrest nr. 233.043 van 26 november 2015 afgewezen, omdat de verzoekende partij niet van het vereiste belang deed blijken.

11. Op 12 april 2016 heeft de IPF de Belgische Staat gedagvaard voor de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel, zitting houdend in kort geding, om de Belgische Staat onder meer te gelasten:

- de rapporten over te leggen die het Belgisch leger opgesteld heeft in het kader van de BELARE-campagne 2015-2016 alsook de rapporten van het technisch team van ANTARCTIQ over de BELARE-campagne 2015-2016,
- het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 geen enkele uitwerking te laten hebben totdat een definitieve beslissing genomen wordt over de wettigheid ervan of totdat de partijen een nieuwe overeenkomst sluiten,
- bovenop de maatregelen die het hof van beroep reeds in zijn arrest van 17 december 2015 bevolen heeft en in afwachting van een beslissing ten gronde over de wettigheid van het voornoemde koninklijk besluit of totdat de partijen een nieuwe overeenkomst sluiten, overeenkomstig het verzoek daartoe van het hof van beroep en rekening houdend met de taak van openbare dienst die de Belgische Staat dient uit te oefenen binnen de beschikbare budgettaire ruimte en met inachtneming van de overeenkomst die de Belgische Staat en de IPF op 15 juni 2007 ondertekend hebben, de IPF aan te wijzen als de operator waarvan de taken omschreven zijn in de dagvaarding.

Bij een beschikking van 1 juli 2016 heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg die vordering niet-ontvankelijk verklaard “omdat zij het gezag van gewijsde van het arrest van 17 december 2015 schendt”.

12. In een nota van 27 april 2016 van de minister van Financiën en de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid wordt aan de Ministerraad een voorstel van beslissing gedaan dat luidt als volgt:

“ De ministerraad stemt ermee in dat Defensie met het Poolsecretariaat samenwerkt tijdens de campagnes BELARE in de komende vier jaar. Die samenwerking krijgt gestalte met de

ondertekening door de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid van een overeenkomst tussen het Poolsecretariaat en Defensie. Deze samenwerking kan jaarlijks geëvalueerd worden om te beslissen of ze al dan niet wordt behouden. Die overeenkomst wordt voorafgaandelijk ter goedkeuring voorgelegd aan de ministerraad. De ministerraad keurt het budget zoals besproken in punt 2.5 goed, alsook de financieringsmechanismen.

Wat de in punt 2.4 beschreven overheidsopdracht betreft, keurt de ministerraad het voorwerp en de procedure goed en machtigt de Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid de overheidsopdracht te lanceren. De opdracht wordt voorafgaandelijk ter goedkeuring voorgelegd aan de ministerraad.

De ministerraad geeft haar goedkeuring aan de samenstelling van het comité voor de evaluatie van de kandidaatstellingen en de offertes zoals bedoeld in punt 2.6.”

De Ministerraad heeft dat voorstel op 29 april 2016 goedgekeurd. Bij arrest nr. 234.887 van 30 mei 2016 heeft de Raad van State de vordering tot schorsing afgewezen die de IPF volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid tegen die beslissing ingesteld had op basis van de overweging dat de beslissing geen voor vernietiging vatbare handeling in de zin van artikel 14, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Om dezelfde reden heeft de Raad van State de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen niet-ontvankelijk verklaard die door dezelfde verzoekende partij bij dezelfde akte ingesteld was met het oog op het schorsen van de “gevolgen van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 (...) totdat het arrest van de Raad van State uitgesproken wordt in de zaken A. 217.231/VIII-9840 [thans XV-3108] en A. 217.233/VIII-9841 [thans XV-3109]”.

13. Op een onbekende datum heeft de verwerende partij de voorwaarden van de overheidsopdracht vastgesteld. Op 2 juni 2016 heeft zij de aankondiging van de opdracht en een oproep tot kandidaatstelling bekendgemaakt voor ondersteuning aan de voorbereiding en uitvoering van de BELARE-campagnes op het Prinses Elisabeth Station voor rekening van het Poolsecretariaat. Bij arrest nr. 235.533 van 20 juli 2016 heeft de Raad van State de tenuitvoerlegging geschorst van de beslissing waarbij de opdracht uitgeschreven is en de voorwaarden ervan vastgesteld zijn.

14. Op 22 juli 2016 heeft de staatssecretaris een besluit vastgesteld houdende bepaling van de deelnemingsvoorwaarden met betrekking tot de opdracht met als titel “Oproep tot kandidaatstelling - Ondersteuning aan de voorbereiding en uitvoering van de BELARE-campagnes op het Prinses Elisabeth Station voor rekening van het Poolsecretariaat (onderhandelingsprocedure met bekendmaking op Europees niveau)”. Op 10 augustus 2016 heeft de IPF volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid een vordering ingesteld tot schorsing van de tenuitvoerlegging van die beslissing en van de aankondiging van de opdracht en van

de oproep tot kandidaatstelling. Die vordering, die rolnummer 219.520/VI-20.806 draagt, is thans nog hangende;

II. DE VORDERING TOT SCHORSING VOOR ZOVER ZE INGESTELD IS TEGEN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 10 AUGUSTUS 2015

1. Bevoegdheid van de Raad van State

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord de bevoegdheid van de Raad van State betwist; dat zij vaststelt dat “de verzoekende partij haar belang om in rechte op te treden staat met de noodzaak om haar eigendomsrecht, en zelfs haar mede-eigendomsrecht op de basis te beschermen (pagina 13 van het verzoekschrift), met de noodzaak om de rechten te vrijwaren die zij op basis van de op 15 juni 2007 gesloten partnerschapsovereenkomst verkregen heeft (pagina 14 van het verzoekschrift) en met haar hoedanigheid van initiatiefnemer, bedenker en operator van de basis (pagina 15 van het verzoekschrift)”;

dat zij betoogt dat de verzoekende partij ten gronde de schending aanvoert van de “normen en beginselen die gelden voor overeenkomsten in het algemeen en voor het mandaat van operator in het bijzonder” (eerste middel, pagina 17 van het verzoekschrift) en de schending van het eigendomsrecht van de IPF op de basis (derde middel, pagina 26 van het verzoekschrift);

dat zij daaruit afleidt dat het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep – althans van het eerste en derde middel ervan – “de bescherming is van subjectieve rechten van burgerlijke aard, meer bepaald van de eigendomsrechten die zij beweerdelijk bezit, en van contractuele rechten die zij meent te kunnen ontleen aan de tussen de partijen gesloten overeenkomsten”; dat zij erop wijst dat, volgens de vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie en de Raad van State, geschillen inzake subjectieve rechten van burgerlijke aard niet tot de bevoegdheid van de Raad van State behoren;

Overwegende dat zij in de nota met opmerkingen “die exceptie van onbevoegdheid handhaaft”; dat zij betoogt dat “het, gelet op de procedures waarvoor de verzoekende partij gekozen heeft, nog minder twijfel lijdt dat de Raad van State niet bevoegd is om van deze vordering tot schorsing kennis te nemen”; dat zij betoogt dat “de reden voor de onbevoegdheid van de Raad van State te vinden is in het feit dat de verzoekende partij de bescherming van subjectieve rechten nastreeft door middel van en tot staving van haar beroep”; dat zij stelt dat “de Raad van State zich onbevoegd dient te verklaren wanneer de vordering betrekking heeft op enige betwisting inzake overeenkomsten” en “wanneer het beroep betrekking heeft op een directe schending van het eigendomsrecht”; dat zij opmerkt dat de verzoekende partij de Belgische Staat op 12 april 2016 voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in Brussel gedagvaard heeft en daarbij gevorderd heeft dat de voorzitter van de rechtbank, “op grond van artikel 159 van de Grondwet en de vaststelling door het hof van beroep te Brussel dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” kennelijk onwettig is, zou beslissen dit koninklijk besluit geen enkele uitwerking te laten hebben totdat een definitieve beslissing uitgesproken wordt over de wettigheid ervan of totdat de partijen een nieuwe overeenkomst sluiten”; dat, volgens de

verwerende partij, “bij het oplossen van het probleem van de verdeling van bevoegdheden tussen de justitiële gerechten en de Raad van State als basisregel geldt dat de Raad van State onbevoegd is, wanneer een contentieus beroep voor de gewone Hoven en rechtbanken tot een soortgelijk resultaat kan leiden”;

Overwegende dat zij op de terechtzitting betoogt dat de Raad van State zich onbevoegd diende te verklaren, aangezien er een beroepsmogelijkheid bestaat die dezelfde genoegdoening kan schenken en een dergelijk beroep ingesteld is bij een justitieel gerecht; dat zij eveneens betoogt dat het gezag van gewijsde of het gezag van besliste dat verbonden is aan het arrest van het hof van beroep te Brussel d.d. 17 december 2015 en aan de beschikking van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel d.d. 1 juli 2016 er de Raad van State eveneens toe noopt zich onbevoegd te verklaren, aangezien het hof van beroep uitspraak gedaan heeft over een vordering die hetzelfde voorwerp heeft als dit beroep, en dat de bij de rechtbank van eerste aanleg ingestelde vordering bij de beschikking van 1 juli 2016 trouwens niet-ontvankelijk verklaard wordt, omdat die vordering het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep d.d. 17 december 2015 schendt;

Overwegende dat bij het oplossen van het probleem van de verdeling van bevoegdheden tussen de justitiële gerechten en de Raad van State, wanneer geen enkele bijzondere wetsbepaling een ander contentieus beroep voor de justitiële gerechten heeft georganiseerd dat tot een soortgelijk resultaat kan leiden als dat van het beroep bij de Raad van State, als basisregel geldt dat de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State onbevoegd is wanneer het beroep tot nietigverklaring werkelijk en rechtstreeks betrekking heeft op hetzij een geschil over burgerlijke rechten, hetzij een geschil over politieke rechten, tenzij, wat laatstgenoemde rechten betreft, als een niet-justitieel gerecht bij of krachtens de wet bevoegd is om kennis te nemen van het geschil; dat die regel, die doorgaans “de theorie van het werkelijke onderwerp” genoemd wordt, slechts geldt wanneer het beroep tot nietigverklaring betrekking heeft op een persoonsgerichte handeling; dat wanneer het beroep gericht is tegen een verordening, de Raad van State altijd bevoegd is; dat de vordering tot nietigverklaring van een verordening waarbij aan het bestuur een algemene verplichting opgelegd wordt niet exact hetzelfde voorwerp heeft als een rechtsvordering die strekt tot de erkenning van een individueel recht;

Overwegende dat de reglementaire bestuurshandeling de handeling is die gesteld wordt teneinde door middel van algemene en abstracte bepalingen gedragsregels vast te leggen; dat een besluit met andere woorden reglementair van aard is als daarbij rechtsregels uitgevaardigd worden in de vorm van algemene bepalingen van blijvende aard; dat de reglementaire handeling zich van de handeling met een individuele strekking onderscheidt doordat zij, in tegenstelling tot deze laatste, niet uitgewerkt is zodra ze voor het eerst toegepast is; dat zij van toepassing is in een onbepaald aantal gevallen, ook al is het mogelijk dat zij in feite slechts op één enkele persoon of één enkel geval toepasselijk is;

Overwegende dat artikel 4, tweede lid, eerste streepje, van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 van reglementaire aard was voor zover daarin bepaald werd dat het Poolsecretariaat “belast [is] met het onderhoud en de instandhouding – in ruime zin, met inbegrip van de ermee verband houdende operationele logistiek – van de Basis en zijn uitrusting die aan de Stichting zullen toevertrouwd worden, in het kader van een partnerschapsovereenkomst, die (...) moet worden gesloten”; dat daarbij een taak toegewezen werd aan het Poolsecretariaat en met verwijzing naar de reeds met de Stichting gesloten en nog te sluiten overeenkomsten omschreven werd hoe die taak uitgevoerd moest worden; dat die bepaling een normatieve strekking had; dat vanaf de inwerkingtreding ervan tot de wijziging ervan bij de bestreden handeling de onderhouds- en instandhoudingswerken op de basis door die bepaling geregeld werden en ze er inzonderheid voor gezorgd heeft dat verschillende BELARE-campagnes georganiseerd konden worden; dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 wijzigingen aanbrengt in de manier waarop de onderhouds- en instandhoudingstaken op de Poolbasis in ruime zin uitgevoerd dienen te worden; dat bij dit koninklijk besluit een einde gemaakt wordt aan het partnerschap met de Stichting en de taken van het Poolsecretariaat voortaan uitgevoerd worden op de wijze vastgelegd in het nieuwe derde lid van artikel 4 van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, waarin onder meer bepaald wordt dat het Secretariaat, met het voorafgaande akkoord van de minister, de uitvoering van bepaalde taken mag toevertrouwen aan één of meer derden die over de vereiste expertise en menselijke en materiële middelen beschikken, terwijl in een nieuw vijfde lid bepaald wordt dat de wetgeving op de overheidsopdrachten in dat geval toegepast dient te worden; dat het wijzigingsbesluit op dat punt van reglementaire aard is;

dat artikel 6, § 1, van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 een algemene en abstracte rechtsregel bevat, voor zover daarin de samenstelling van de Beleidsraad omschreven wordt, aangezien daarbij de voorwaarden voor de benoeming van de leden van de Beleidsraad vastgesteld worden; dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, waarbij die benoemingsvoorwaarden gewijzigd worden, eveneens van reglementaire aard is;

dat andere bepalingen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, zoals artikel 3, 2°, waarbij de taak geschrapt wordt die erin bestond “de naleving van de overeenkomst gesloten tussen de Staat en de Stichting [te verzekeren]”, en de bepalingen waarbij de verwijzingen naar het partnerschapsprotocol geschrapt worden, eveneens van reglementaire aard zijn;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer “Poolsecretariaat” in hoofdzaak van reglementaire aard is; dat noch het feit dat de IPF daardoor bij dat beheer betrokken wordt, noch de vaststelling dat daarbij ten gunste van de IPF subjectieve rechten vastgelegd worden afbreuk kunnen doen aan die vaststelling; dat de bestreden handeling, waarbij het koninklijk besluit van 20 mei 2009 gewijzigd wordt, eveneens een reglementaire bestuurshandeling is; dat de verwerende partij tot staving van haar exceptie niet het tegendeel beweert en dat

zij het ontwerpbesluit bovendien om advies heeft voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State;

Overwegende dat daaruit volgt dat de Raad van State *prima facie* bevoegd is om van het beroep tot nietigverklaring van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 kennis te nemen; dat de Raad dan ook eveneens bevoegd is om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van dat besluit; dat het in dat opzicht niet uitmaakt welke procedure gekozen is door de verzoekende partij, die zich eveneens tot de justitiële gerechten gewend heeft; dat de argumenten die ontleend zijn aan het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep te Brussel d.d. 17 december 2015 en van de beschikking van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel d.d. 1 juli 2016 en die hierna onderzocht zullen worden met betrekking tot de ontvankelijkheid van de vordering, niet relevant zijn wat de bevoegdheid van de Raad van State betreft; dat de exceptie van onbevoegdheid van het onderzoek dat in kort geding gevoerd kan worden, niet aangenomen kan worden;

2. Ontvankelijkheid

Overwegende dat de verwerende partij het belang van de verzoekende partij om in rechte op te treden niet betwist; dat bij het bestreden besluit in het koninklijk besluit van 20 mei 2009 elke verwijzing geschrapt wordt naar de IPF, naar de vertegenwoordigers van de privésector, naar de op 15 juni 2007 met de Belgische Staat gesloten overeenkomst en naar de partnerschapsovereenkomst; dat het belang van de verzoekende partij bewezen is;

Overwegende dat de verwerende partij in haar nota met opmerkingen de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing betwist;

dat ze aanvoert dat het gevaar bestaat dat misbruik gemaakt wordt van de procedure, aangezien het hof van beroep reeds uitspraak gedaan heeft over de vordering tot schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 en die vordering afgewezen heeft; dat ze er tevens op wijst dat de Raad van State in zijn arrest nr. 234.887 van 30 mei 2016 de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen afgewezen heeft die door de IPF ingesteld was met het oog op de schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 augustus 2015; dat ze aanvoert dat de Raad van State gebonden is door die beslissingen en door de motivering ervan; dat ze voorts, onder verwijzing naar artikel 17, § 2, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, stelt dat wanneer een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestuurshandeling bij gebrek aan ernstig middel afgewezen is geen nieuwe vordering tot schorsing ingesteld kan worden en dat die conclusie *mutatis mutandis* geldt voor het arrest van 17 december 2015, aangezien het anders mogelijk zou zijn om via een bij de gewone rechter ingestelde vordering tot schorsing van de gevolgen van een bestuurshandeling de wet en de procedure te omzeilen door te voorzien in de mogelijkheid om een beslissing te

herzien waarbij uitspraak gedaan is over de ernst van de middelen die aangevoerd zijn tot staving van een bij de Raad van State ingestelde vordering;

dat ze betoogt dat het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep d.d. 17 december 2015 krachtens artikel 25 van het Gerechtelijk Wetboek verhindert dat de vordering tot schorsing opnieuw ingesteld wordt en dat deze vordering tot schorsing om die reden niet-ontvankelijk verklaard dient te worden; dat ze op de terechtzitting aanvoert dat de exceptie van gewijsde versterkt wordt door de beschikking van de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel d.d. 1 juli 2016 waarbij de niet-ontvankelijkheid uitgesproken is van de vordering van de IPF die er in het bijzonder toe strekte het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 onwerkzaam te maken, aangezien die vordering het gezag van gewijsde schendt van het arrest van het hof van beroep d.d. 17 december 2015;

Overwegende dat aan de verzoekende partij niet verweten kan worden dat ze alle rechtsmiddelen aangewend heeft waarover ze beschikt; dat ze zodoende geen misbruik gemaakt heeft van de procedure; dat artikel 17, § 2, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State geen betrekking heeft op het geval waarin bij de Raad van State een vordering tot schorsing ingesteld wordt wanneer een gewone rechter een vordering in kort geding afgewezen heeft.

Overwegende dat, inzake de exceptie die ontleend wordt aan het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep d.d. 17 december 2015, de vordering die ingesteld is bij de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en die in de beroepsfase ingesteld is bij het hof van beroep, inzonderheid strekte tot schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015; dat het hof van beroep in zijn arrest van 17 december 2015 weigert die vordering in te willigen; dat, het hof van beroep het besluit in kwestie weliswaar onwettig bevindt, maar niettemin van oordeel is dat die bevinding het haar niet mogelijk maakt de schorsing van dat besluit te bevelen, daar het uiting geeft aan de wil van de Belgische Staat om het partnerschap met de IPF te beëindigen, dat de rechter in kort geding niet voorbij mag gaan aan het feit dat de beëindiging van een overeenkomst onomkeerbaar is, dat de relaties tussen de partijen vastgelopen waren nog voordat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vastgesteld werd, dat het niet mogelijk is partijen ertoe te verplichten het met elkaar eens te zijn en een overeenkomst te sluiten en dat wanneer één van die partijen een overheidsinstantie is, die verplichting strijdig lijkt met het beginsel van de scheiding der machten; dat het hof van beroep daaruit concludeert dat “het in het kader van zijn bevoegdheid om recht te spreken het omstreden besluit niet zomaar kan schorsen zonder die schorsing gepaard te laten gaan met concrete maatregelen die enigszins doeltreffend kunnen zijn” (punt 55, pagina 36); dat het hof van beroep in punt 29 van het arrest (pagina 23), waarin het de rechtsmacht van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde onderzocht heeft, aangeeft dat de rechter in kort geding zich bevoegd kan verklaren om aan een administratieve overheid “de maatregelen en inzonderheid de bevelen op te leggen die nodig zijn ter voorkoming en ter beëindiging van een inbreuk die deze

overheid blijkbaar ten onrechte op een subjectief recht pleegt”; dat het hof in punt 33 (pagina 24) oordeelt dat de appellanten om de maatregelen in kwestie verzoeken met het oog op de bescherming van hun subjectieve rechten en dat “het afwenden of het tijdelijk schorsen van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 niet het eigenlijke voorwerp van het geding is”, maar dat “het gaat om een maatregel met het oog op de bescherming van de subjectieve rechten die de appellanten aanvoeren”; dat uit het arrest van het hof van beroep blijkt dat de vordering die bij de gewone rechtbanken (voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg en hof van beroep) ingesteld is en deze vordering tot schorsing, die er niet toe strekt subjectieve rechten te beschermen, niet hetzelfde voorwerp hebben, aangezien de omstandigheid dat in elk van beide vorderingen dezelfde onwettigheden aangevoerd worden tegen het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, in dat opzicht van geen belang is; dat hoewel het gezag van gewijsde van het arrest van het hof van beroep, dat, uitspraak doend in een geschil inzake een publiekrechtelijke overeenkomst, weigert de vordering tot schorsing in te willigen omdat dit de perken van zijn rechtsmacht te buiten gaat, ertoe geleid heeft dat de nieuwe vordering die voor de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg ingesteld is niet-ontvankelijk was, dat het gezag van gewijsde in de omstandigheden van deze zaak evenwel niet kan beletten dat de Raad van State, waarbij een beroep tot nietigverklaring tegen hetzelfde besluit ingesteld is, uitspraak doet over de vordering tot schorsing die een accessorium van dat beroep is, en in voorkomend geval erkent dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring in de zin van artikel 17, § 1, tweede lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat de exceptie van het gewijsde niet aangenomen kan worden;

Overwegende dat de Raad van State bij arrest nr. 234.887 van 30 mei 2016 een vordering tot het opleggen van een voorlopige maatregel die de IPF ingesteld had met het oog op de schorsing van de “gevolgen van het koninklijk besluit van 20 mei 2009, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, totdat het arrest van de Raad van State uitgesproken wordt in de zaken A. 217.231/VIII-9840 (thans XV-3108) en A. 217.233/VIII-9841 (thans XV-3109)”, niet-ontvankelijk verklaard heeft omdat het beroep waarvan deze vordering het accessorium is en dat gericht is tegen de beslissing van de Ministerraad van 29 april 2016, zelf niet-ontvankelijk is; dat het gezag van gewijsde van dat arrest niet belet dat de Raad van State uitspraak doet over de vordering tot schorsing van de ten uitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015;

Overwegende dat de verwerende partij op de terechtzitting een nieuwe exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt; dat ze stelt dat de verzoekende partij zich beroept op een situatie die op onregelmatige wijze tot stand gekomen is, zonder inachtneming van de beginselen van gelijkheid, mededinging en transparantie, die van een hogere rangorde zijn dan de wet en die bovendien van openbare orde zijn;

Overwegende dat die exceptie steunt op een kritiek op de wet waarvan de schending aangevoerd wordt tot staving van het eerste middel; dat die exceptie noch in de memorie van antwoord, noch in de nota met opmerkingen opgeworpen is, maar wel zeer bondig in een pleitnota waarin de procedureregeling niet voorziet en mondeling tijdens de terechtzitting; dat de verwerende partij alle gegevens van het administratief dossier kende toen ze die processtukken opgesteld heeft en dat niets haar dus belette de voornoemde exceptie in die stukken op te werpen; dat de argumenten die aangevoerd worden tot staving van die exceptie, en die inzonderheid gericht zijn tegen artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen (I), van dien aard zijn dat ze, gelet op hun complexiteit, tijdens de terechtzitting niet in al hun aspecten besproken konden worden; dat de exceptie in die omstandigheden geacht moet worden te laat opgeworpen te zijn en bijgevolg niet-ontvankelijk te zijn in de rechtspleging in kort geding;

3. De spoedeisendheid

Overwegende dat de verzoekende partij, met betrekking tot de voorwaarde van de spoedeisendheid, gesteld bij artikel 17, § 1, tweede lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, te kennen geeft dat ze, gelet op de houding van de Belgische Staat, vreest dat de eventuele onderhandelingen niet tijdig zullen leiden tot een concrete overeenkomst om een Antarctisch seizoen te plannen; dat ze vaststelt dat er, sedert het arrest van 17 december 2015 waarbij het hof van beroep te Brussel de partijen uitgenodigd heeft om onderhandelingen aan te knopen teneinde een nieuw protocol te sluiten, geen enkele overeenkomst tot stand gekomen is, dat ze er nooit in geslaagd is een agenda te verkrijgen en dat er voor de nabije toekomst geen enkele vergadering vastgelegd is om de toekomstige samenwerking te bespreken; dat ze stelt dat ze bij het opstellen van haar verzoekschrift vernomen heeft dat de Belgische Staat niet voornemens was de onderhandelingen voort te zetten; dat ze uittreksels uit het arrest van het hof van beroep weergeeft waarin, volgens haar, de houding van de Belgische Staat aan de kaak gesteld wordt; dat ze onderstreept dat een campagne op het Antarctisch continent een nauwgezette en uitgebreide voorbereiding vergt, dat de campagne vanaf april moet worden voorbereid en dat met de voorbereiding van de campagne 2016-2017 dus dringend een aanvang moet worden genomen met inachtneming van het wettelijk en reglementair kader en van de rechten van de IPF, die haaks staan op de gunning van een overheidsopdracht voor diensten;

dat ze benadrukt dat het dringend noodzakelijk is om haar ter plaatse te laten terugkeren teneinde de door de staat van de basis vereiste werken uit te voeren; dat ze beweert tijdens haar verblijf op Antarctica te hebben vastgesteld dat de technische ruimten geenszins onderhouden waren en dat aan de in aanbouw zijnde constructie tijdens het seizoen 2015-2016 niet voortgewerkt was; dat ze betoogt dat ze bij het lezen van het bestek met betrekking tot de taak die in het kader van BELARE 2015-2016 aan operator AntarctiQ toegewezen was, opgemerkt had dat geen enkele van de taken die daarin opgenomen waren, handelde over het onderhoud, de instandhouding en de voortzetting van de werken aan de basis, terwijl die taken van vitaal belang zijn om het voortbestaan van de basis te garanderen; dat ze in dat verband steunt op de vaststellingen van een wetenschapper die deel uitmaakte van de expeditie BELARE 2015-2016 volgens wie de wetenschappelijke campagnes een waar succes geweest zijn, maar dat ze ten koste gegaan zijn van de instandhouding en de ontwikkeling van

de basis, waarbij hij het inzonderheid had over het stopzetten van de eerder aangevatte werken met het oog op het heropbouwen van de garages; dat ze aangeeft tot dezelfde vaststelling gekomen te zijn in het verslag dat ze geschreven heeft naar aanleiding van haar expeditie naar de basis in februari 2016; dat ze het dringend noodzakelijkheid acht dat de IPF, die de basis ontworpen en gebouwd heeft en die aangewezen is als opdrachtgever voor de lopende structurele werken, opnieuw kan instaan voor het onderhoud en de instandhouding van de basis en de werken, die reeds in 2012 met het akkoord van het Poolsecretariaat gepland waren, kan voleindigen teneinde de garages in te richten en de technische ruimtes te reorganiseren; dat de verzoekende partij haar vrees aangaande de installaties en het "zero-emissie"-systeem van de basis uit door te verklaren dat ze met betrekking tot de systemen voor energieopwekking vastgesteld heeft dat een aantal gegevens en parameters gewijzigd waren; dat ze vreest voor een onherroepelijke onderbreking van de energieopwekking tijdens de winter op het zuidelijk halfrond, voor een onderbreking in het verzenden van de wetenschappelijke gegevens en voor de beschadiging van de installaties en van het "zero-emissie"-beheersysteem; dat ze uitlegt dat ze vorig seizoen gestart was met het aanbrengen van wijzigingen in het systeem om die problemen te verhelpen en dat de bestreden handeling haar belet zich ter plaatse te begeven om de werken uit te voeren die vereist zijn wegens de staat van de basis;

dat ze aanvoert dat het dringend noodzakelijk is om haar opnieuw aan te stellen in haar rol van bewaakster van de permanente ontwikkeling van de basis; dat ze zich beroept op haar intellectuele-eigendomsrechten van technische aard die verband houden met het ontwerp en de bouw van de basis en dat ze meent de behoedster te zijn van het emissievrije karakter van de basis; dat ze betoogt dat de Belgische Staat aan het project afbreuk doet door het emissievrije karakter van de basis - waarvan de energie-efficiëntie volgens haar tot op heden in Antarctica ongeëvenaard is - op het spel te zetten;

dat de verzoekende partij stelt dat de IPF dringend opnieuw gebruik moet kunnen maken van de *Vijeo Citect* licentie verleend door Schneider Electric en dat de Staat dringend gedwongen dient te worden om die licentie in acht te nemen;

dat ze zegt niet te aanvaarden dat haar bij de betwiste handeling zonder enige redengeving een eigendomsrecht op een licentie ontzegd wordt en uitlegt dat de IPF, door van die licentie gebruik te maken, ervoor zal zorgen dat de basis gedurende het winterseizoen op relevante wijze gemonitord wordt; dat ze van mening is dat, aangezien de Staat volgens haar geen enkel recht heeft op dat programma, er dringend een einde gemaakt moet worden aan het misbruik dat de Staat ervan wil maken door een derde dienstverlener te belasten met het op afstand "monitoren" van de basis;

dat ze opwerpt dat "er hoe dan ook nog steeds dringend een einde gemaakt moet worden aan een onwettige toestand die onder druk van het voldongen feit" ontstaan is;

dat ze voorts melding maakt van feiten die dateren van na het indienen van het beroep tot nietigverklaring; dat ze in de eerste plaats verwijst naar de beslissing van de Ministerraad van 29 april 2016, waardoor zij naar haar mening de concurrentie dient aan te gaan met andere dienstverleners; dat ze stelt dat die beslissing haar ook een ernstig nadeel berokkent doordat de Staat van plan is om aan een derde het genot te verlenen van uitrustingen die op de basis aanwezig zijn en die volgens het arrest van het hof van beroep, ofwel in mede-eigendom toebehoren aan de Staat en aan de IPF (voor de goederen die vóór 30 maart 2010 aangeschaft zijn), ofwel hoe dan ook

niet aan de Belgische Staat kunnen toebehoren omdat ze zijn aangekocht na de schenking (voor de goederen die na 30 maart 2010 aangeschaft zijn); dat het andere door haar aangehaalde feit de op 5 mei 2016 aan de verzoekende partij meegedeelde beslissing van de Belgische Staat is om een einde te maken aan de onderhandelingen “waarop het hof van beroep nochtans met klem aangedrongen heeft”; dat ze onderstreept dat het hof van beroep preciseert dat het “met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel (...) niet nodig lijkt de IPF zonder meer terzijde te schuiven”; dat ze betoogt dat “de IPF een zeer ernstig nadeel lijdt door het feit dat de Staat van plan is om zich te blijven baseren op de bestreden handeling om beslissingen te nemen die haar rechten schenden”; dat ze daaraan toevoegt dat “de reeds genomen beslissingen al een begin van uitvoering zijn en ongetwijfeld aangevuld zullen worden door andere beslissingen die nog in voorbereiding zijn of later zullen volgen maar die steeds zullen steunen op de bestreden handeling”, en van mening is dat er om die redenen een einde moet worden gemaakt aan “de dolle vlucht naar voren van de Belgische Staat en ervoor gezorgd dient te worden dat deze laatste zich opnieuw houdt aan artikel 62 van de wet houdende diverse bepalingen (I) van 24 juli 2008, waarin het kader waarbinnen het Poolsecretariaat functioneert en dus de grote lijnen van het Antarcticabeleid van de Staat vastgesteld zijn”;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat de zaak spoedeisend zou zijn door ook argumenten aan te voeren met betrekking tot het belang van de verzoekende partij en meer bepaald tot de rechtmatigheid van dat belang en tot het onderzoek van de middelen;

dat ze eerst de toepasselijke beginselen in herinnering brengt door te onderstrepen dat het kort geding een uitzondering dient te blijven, dat de verzoekende partij dient aan te tonen dat de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling in afwachting van een vernietigingsarrest haar belangen ernstig genoeg zou aantasten, dat volgens de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 januari 2014 “[de] spoedeisendheid zal worden vastgesteld wanneer de verzoeker het resultaat van dergelijke procedure niet kan afwachten om zijn beslissing te verkrijgen, op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen”, dat - nog steeds volgens die parlementaire voorbereiding – gesteund dient te worden op de rechtspraak in het kader van het kort geding bij de justitiële gerechten, dat er sprake is van spoedeisendheid in de zin van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek, “zodra de vrees voor schade van enig belang, of zelfs voor ernstige nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt”, dat de spoedeisendheid niet aan de verzoekende partij te wijten mag zijn en dat ze zich zonder ook maar enige tijd te verliezen tot de Raad van State gewend dient te hebben om de door haar gevreesde schade op dienstige wijze te voorkomen; dat ze *in casu* van oordeel is dat de IPF niet aantoonbaar dat het dringend noodzakelijk is om de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 te schorsen;

dat de verwerende partij stelt dat de IPF de door haar aangevoerde spoedeisendheid zelf veroorzaakt heeft; dat ze in dat verband de volgende gegevens aanvoert:

- de Belgische Staat heeft de onderhandelingen niet afgebroken, de vrees dat die onderhandelingen niet bijtijds leiden tot een concreet akkoord om een Antarctisch seizoen te organiseren, is een *petitio principii* en een speculatief argument, de Belgische Staat heeft niet geweigerd om te onderhandelen, maar heeft de voorstellen van de IPF in overweging genomen, de discussies en onderhandelingen zijn voortgezet ondanks het mislukken van de procedure voor de opmaak

van de inventaris in Antarctica, de Belgische Staat heeft de IPF een eerste versie bezorgd van de inventaris en van de plaatsbeschrijving op tegenspraak zodat er geen enkele ernstige vrees bestaat dat de onderhandelingen niet zouden kunnen slagen;

- de verzoekende partij gaat uit van een verkeerde lezing van de onderhandelingen, de briefwisseling en het arrest van het hof van beroep van 17 december 2015, wat haar ertoe brengt te beweren dat de Belgische Staat niet zou hebben meegewerkt aan de tenuitvoerlegging van het arrest;
- de verzoekende partij heeft van bij het begin van de procedure overdreven eisen gesteld en heeft in het arrest van het hof van beroep de bekrachtiging menen te vinden van steeds meer rechten die door de Belgische Staat betwist worden; deze laatste heeft daarentegen steeds gereageerd op de eisen van de IPF, ofwel door uit te leggen dat al die vorderingen geenszins voortvloeiden uit hetgeen beslist had kunnen worden tijdens de onderhandelingen tussen de partijen, en nog minder uit het arrest van het hof van beroep, ofwel door de vorderingen van de IPF niet te verwerpen, maar door daarover details en ophelderingen te vragen teneinde daaraan gevolg te kunnen geven, terwijl de IPF er de voorkeur aan gegeven heeft zich met een gerechtsdeurwaarder naar de basis te begeven in plaats van te antwoorden op de verzoeken om opheldering vanwege de Staat;
- de verzoekende partij heeft blijk gegeven van kwade trouw door voortdurend nieuwe eisen te formuleren teneinde de onderhandelingen te doen stranden en het eenzijdig sturen van een deurwaarder te verantwoorden; bovendien heeft ze de Belgische Staat in kort geding gedagvaard, terwijl deze laatste bevestigde bereid te zijn om de opmaak van de inventaris voort te zetten op basis van wat vastgesteld was door de stichting, die aan de Staat bevestigd had dat hij daarvoor over meer tijd kon beschikken, zodat de stichting dus een "dubbel spel" speelt waarbij ze een dagvaarding voor het gerecht voorbereidt terwijl ze beweert de onderhandelingen voort te zetten;
- de bewering dat de Belgische Staat de onderhandelingen eenzijdig afgebroken heeft, is onjuist, aangezien de e-mail waarover de verzoekende partij het in dat verband heeft, noch van de Belgische Staat, noch van één van zijn vertegenwoordigers uitgaat, de Belgische Staat nog steeds bereid is om de inventaris af te ronden en niet uitsluit dat de IPF gebruikmaakt van de Poolbasis op voorwaarde dat ze aantoonst dat dit gebruik plaatsvindt in het kader van haar maatschappelijk doel en strookt met de taak van openbare dienst van de Belgische Staat;
- de beslissing van 29 april 2016 heeft geen definitieve rechtsgevolgen; zoals de Raad van State in zijn arrest van 30 mei 2016 bevestigd heeft, zal de verzoekende partij kunnen deelnemen aan de procedures voor de selectie van een nieuwe private medecontractant en zal ze daarvan via de officiële kanalen tijdig op de hoogte gebracht worden zodat die beslissing niet beschouwd kan worden als de oorzaak van de spoedeisendheid; die beslissing "is slechts het mogelijke gevolg van het arrest van het hof van beroep van 17 december 2015", aangezien "het hof van beroep, doordat het de gevolgen van het

koninklijk besluit van 10 augustus 2015 niet tenietdoet, inzonderheid omdat het beginsel van de scheiding der machten hem zulks verbiedt, en het, na vastgesteld te hebben dat de IPF niet langer de Antarctica operator was, toegegeven heeft dat de Staat zowel voor de campagne 2015-2016 als voor de andere toekomstige campagnes een beroep mocht doen op de diensten van een private derde om hem bij te staan in het beheer en het onderhoud van de Poolbasis”;

- de verzoekende partij schrijft de Belgische Staat ten onrechte bepaalde bedoelingen toe door aan te geven dat de jury die ermee belast is de offertes te evalueren, “voor het merendeel bestaat uit personen die ervoor geijverd hebben de IPF terzijde te schuiven en al haar rechten te schenden en dat de afloop van de procedure van overheidsopdracht uiterst voorspelbaar en zeer nadelig is voor de verzoekende partij”, terwijl uit zuiver speculatieve en onjuiste uitspraken geen enkele spoedeisendheid kan worden afgeleid;
- de verwerende partij wenst de inventaris af te ronden en zo snel mogelijk tot een overeenkomst te komen, maar ontvangt op 12 april als enig antwoord op haar uitnodiging van 11 april 2016 een dagvaarding voor het gerecht waarvan de omvang (36 pagina's) doet vermoeden dat ze al enkele dagen voorbereid werd, zodat het de verzoekende partij is die de onderhandelingen en de voorbereiding van de inventaris bruusk heeft willen afbreken en dus de overeenkomst met de Belgische Staat eenzijdig heeft willen verbreken;

dat de verwerende partij opwerpt dat de Poolbasis geenszins in gevaar verkeert; dat ze het volgende uiteenzet:

- de verzoekende partij levert geen enkel bewijs van de feiten die ze aanvoert;
- de door de verzoekende partij ingediende stukken “hebben geen enkele bewijskracht, aangezien ze unilateraal en zonder voorafgaande ingebrekestelling opgesteld zijn door onbevoegde personen die daartoe alleen gemachtigd zijn door de verzoekende partij”; dat is inzonderheid het geval met het proces-verbaal dat opgesteld is door de gerechtsdeurwaarder die te werk is gegaan zonder voorafgaande formele ingebrekestelling, met overschrijding van zijn territoriale bevoegdheid (beperkt tot het gerechtelijk arrondissement Brussel) en zonder toestemming om zich naar Antarctica te begeven;
- de verzoekende partij kan niet zonder met zichzelf in tegenspraak te komen bewezen dat de Poolbasis aan risico's blootgesteld is - wat veronderstelt dat ze over voldoende gegevens beschikt om haar uitspraken te staven - én voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel een verzoek indienen om de verslagen van Defensie en AntarctiQ over te leggen teneinde haar gegevens aan te vullen;
- in een nota aan de Ministerraad van 27 april 2016, die na afloop van de campagne 2015-2016 opgesteld is door het kabinet van de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid, wordt inzonderheid aangegeven dat de staat waarin de Poolbasis verkeert, bevredigend is, dat de wetenschappelijke projecten succesvol uitgevoerd zijn, dat de wetenschappers zich tevreden getoond hebben en dat de werking en de instandhouding van de Poolbasis en van het materieel met succes verzekerd zijn;

- de IPF heeft geen grond om te beweren dat er zich in de werking van de Poolbasis stoornissen zouden voordoen, terwijl zijzelf de BELARE-campagne van 2015/2016 bemoeilijkt heeft door de beschikking van 21 oktober 2015 niet na te leven; voorts is de onderbreking van de afstandsbediening van de Poolbasis geen uitzonderlijk voorval, aangezien de IPF de laatste jaren met hetzelfde probleem te kampen gehad heeft;
- het klopt niet dat in de technische ruimten geen enkele instandhoudingswerkzaamheid plaatsgevonden zou hebben en dat de bouw ervan stopgezet zou zijn; wat de verzoekende partij "technische ruimten" noemt, is niet meer dan een aanbouw waar materieel opgeslagen kan worden, maar die geen concreet nut heeft en waarvan de IPF eenzijdig heeft beslist om die op te trekken; de bouw van die ruimten is in 2015-2016 voortgezet, maar kon niet worden voltooid omdat enerzijds geen enkel plan of schema voor het integreren van die aanbouw in de rest van de Poolbasis bezorgd is en omdat anderzijds de nodige middelen en materialen niet beschikbaar waren; bovendien mag de integratie van die aanbouw niet onder tijdsdruk worden ontworpen, daar alle aspecten zorgvuldig moeten worden overdacht en aangepast om het voortbestaan van de Poolbasis op middellange en lange termijn te garanderen;
- het verzakken van de garages is inherent aan het ontwerpen van constructies op een bewegende gletsjer en de sneeuwophoping op de garages is niet de rechtstreekse oorzaak van die verzakking; "zolang de ingang van die garages vrijgemaakt wordt, wat steeds het geval geweest is, lopen zij geen enkel gevaar;
- wat het "zero-emissie" kenmerk van de Poolbasis betreft, is het vandaag de dag voor de mens onmogelijk om op Antarctica te verblijven en er wetenschappelijke opdrachten uit te voeren zonder ook maar enig broeikasgas uit te stoten, en de poolbasis Prinses Elisabeth ontsnapt niet aan die regel; de teams van de BELARE-missie 2015-2016 hebben nog meer inzet aan de dag gelegd terwijl het brandstofverbruik nog nooit zo laag geweest is; voorts zijn de beweringen dat de wijzigingen aan de systemen voor energieopwekking en -beheer de stabiliteit van het systeem in gevaar zouden brengen, onjuist.
- de instandhouding, de inrichting van de garages, de herinrichting van de technische ruimten of de wijziging van de systemen voor energieopwekking zijn noodzakelijk, maar de Belgische Staat of zijn privé-partner zullen dat alles op zich nemen tijdens de BELARE-campagne 2016-2017 en het is niet dringend noodzakelijk om de uitvoering ervan aan de IPF toe te vertrouwen;

dat ze van oordeel is dat de (mede-)eigendomsrechten van de IPF geenszins bedreigd zijn, en wel om de volgende redenen:

- zoals aangegeven wordt in artikel 5 van de overeenkomst, naar luid waarvan "de IPF een symbolisch onverdeeld gedeelte zal behouden van één duizendste van de eigendom van het station", is het eigendomsrecht van de verzoekende partij beperkt, aangezien krachtens het internationaal regime voor de Zuidpool - die als een gemeenschappelijk goed beheerd wordt – de eigendom van de basis na de bouw ervan

overgedragen dient te worden aan de Staat: krachtens het Zuidpoolverdrag van 1 december 1959, waarbij België partij is, gaat het om een onder internationaal gezag geplaatst gebied dat beheerd wordt op een wijze die overeenstemt met die van een gemeenschappelijk goed ("*res communis*") en haaks staat op de toe-eigening, hetzij door staten, hetzij door privépersonen, waarbij dat beginsel van niet-toe-eigening verzoend dient te worden met de uitoefening, door de verdragsstaten, van hun rechtsmacht, wat gestalte kan krijgen in de vorm van het uitoefenen van functionele eigendomsrechten door een staat, zonder dat het toekennen van eigendomsrechten aan particulieren evenwel in strijd is met het internationaal Zuidpoolregime;

- de overeenkomsten tussen partijen zouden niet aldus uitgelegd kunnen worden dat ze een gevolg hebben dat strijdig is met het verdrag van 1959, en de IPF zou niet opnieuw eigenaar van de basis kunnen worden zolang die op de Zuidpool gelegen is; hoewel de partijen rehtens een overeenkomst hebben kunnen sluiten over de eigendom van de basis op Belgisch grondgebied, moeten zij voor hun aanspraken rekening houden met de bepalingen van het Zuidpoolverdrag en het onverdeeld gedeelte van één duizendste van de eigendom van het station "wordt zodoende terecht en met opzet" uitdrukkelijk als "symbolisch" bestempeld;
- de basis maakt deel uit van het openbaar domein, aangezien ze voor een openbare dienst aangewend wordt en daartoe speciaal ingericht is en "de regelgeving inzake het openbaar domein verlamt en verdrukt de rechten die strijdig zijn met de openbare bestemming van een goed, met inbegrip van de private goederen, zelfs indien ze het voorwerp uitmaken van een mede-eigendom, wat niet uitgesloten is wat de goederen van het openbaar domein betreft"; de IPF kan haar rechten niet uitoefenen in strijd met de vereisten van de openbare dienst waarvoor de basis bestemd is;
- hoewel het hof van beroep erkent dat de IPF over een mede-eigendomsrecht op de basis beschikt, verleent het haar niet het recht om inspraak te krijgen in het beheer ervan, daar ze zich alleen toegang tot de basis mag verschaffen om haar maatschappelijk doel na te streven en ze de Belgische Staat niet mag hinderen of schaden bij de uitoefening van zijn taak van openbare dienst; bijgevolg "maakt het beheer van de basis door de Belgische Staat, in het kader van de voorlopige toestand die het hof van beroep doen ontstaan heeft, het niet dringend noodzakelijk om de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 te schorsen";
- het contractenrecht staat er ook aan in de weg dat de IPF de enige eigenaar van de basis zou zijn doordat voldaan is aan alle "voorwaarden" waaraan "de schenking" onderworpen was; het handhaven van de IPF als de operator die belast is met het in stand houden en onderhouden van de basis, is noch een voorwaarde in de zin van artikel 1168 van het Burgerlijk Wetboek, noch een bepaling aangezien dat gegeven onzeker is, maar wel een last, die één van de doorslaggevende beweegredenen van de partijen is; "in het gemeen recht levert het verdwijnen van de oorzaak na het tot stand komen van de overeenkomst evenwel geen grond tot nietigheid of ontbinding van

de overeenkomst op, daar het Hof van Cassatie de theorie van het verval van de schenking formeel verworpen heeft”;

- zelfs indien de overeenkomst als een "schenking" bestempeld zou worden, *quod non*, zou artikel 6, derde en vierde streepje ervan, met toepassing van artikel 900 van het Burgerlijk Wetboek voor niet geschreven gehouden moeten worden zonder dat dit de geldigheid van de overeenkomst aantast, aangezien de Staat zich er niet toe kan verbinden “een Poolsecretariaat te handhaven volgens voorschriften die bij overeenkomst vastgesteld zijn, zo niet zou hij afstand doen van een van zijn wezenlijke prerogatieven inzake openbaar gezag en zou hij het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst kennelijk schenden”;
- wat de intellectuele rechten van de verzoekende partij betreft, geeft zij “geenszins aan wat de aard en de benaming van die rechten zou zijn, net zomin trouwens als de rechtsgrond waarop ze zouden kunnen steunen”; er valt niet in te zien “op welke grond die rechten zouden garanderen dat de IPF mag instaan voor het beheer van de systemen van de basis, en meer in het algemeen van alle elementen die de IPF ontworpen en gebouwd heeft”; volgens haar zou dat strijdig zijn met het eigendomsrecht van de Staat; ze begrijpt evenmin welk verband er zou bestaan tussen de bescherming van die intellectuele-eigendomsrechten en de eisen die de IPF geformuleerd heeft;
- bij het lezen van de partnerschapsovereenkomst tussen het Poolsecretariaat en de IPF en van de bijlage rijst twijfel over de vraag of de IPF eigenaar is van het materieel en de uitrusting, “aangezien de eigendom van al het toebehoren van de basis, met inbegrip van het rollend materieel en de civieltechnische werktuigen, aan de Belgische Staat overgedragen is”; in dit stadium verschillen de partijen van mening over de eigendom van het materieel dat op de basis aanwezig is, wat het hof van beroep ertoe gebracht heeft de partijen te verzoeken een inventaris op te maken van de goederen die er aanwezig zijn en de verzoekende partij te gelasten “onmiddellijk op te houden met het terughalen/weghalen van materiaal en uitrusting van de Poolbasis”;
- het is niet dringend noodzakelijk om de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit te schorsen op grond van het motief dat dit besluit het uitoefenen van eigendomsrechten zou belemmeren, aangezien die eigendomsrechten nog niet ten gronde vastgesteld zijn;

dat de verwerende partij betoogt dat de spoedeisendheid niet afgeleid kan worden uit het beweerde gevaar voor de rechten van de IPF om de *Vijeo Citect* software te gebruiken, aangezien het hof van beroep de IPF verbiedt om zich te verzetten tegen het gebruik van die rechten door een derde; voorts beschikt de Staat over een draadloze satellietverbinding (het “SES ASTRA”-systeem) en over de Schneider-software waarop de IPF nooit het alleenrecht gehad heeft en waarvan ze de rechten, tegelijkertijd met de basis, aan de Belgische Staat afgestaan heeft;

dat ze wijst op de transparantie van het optreden van de Belgische Staat en tegen de verzoekende partij inbrengt dat ze “uit eerdere gedragingen van de Belgische Staat afleidt dat een huidige of toekomstige gedraging dringend bestreden dient te worden”; dat de verzoekende partij volgens haar geen grond heeft om de Belgische Staat een gebrek aan transparantie te verwijten terwijl de IPF of haar leden op 31 maart 2015 een vergadering van de Beleidsraad gehouden hebben, de Belgische

Staat meermaals zonder voorafgaande ingebrekestelling voor de hoven en rechtbanken gedagvaard hebben, de beschikking van 21 oktober 2015 geschonden hebben door zich, in weerwil van de gesloten overeenkomsten, in februari 2016 naar de Poolbasis te begeven met een gerechtsdeurwaarder, en niet gewacht hebben tot de Belgische Staat de inventaris en de plaatsbeschrijving opgemaakt had; dat ze erop wijst dat niet alleen zij de onderhandelingstafel verlaten heeft;

dat ze aanvoert dat de verzoekende partij geen spoed betracht heeft en zich inconsequent getoond heeft; dat ze van oordeel is dat het feit dat de verzoekende partij op 18 augustus 2015 en op 12 april 2016 vorderingen in kort geding voor de hoven en rechtbanken ingesteld heeft, aantoonst dat het niet dringend noodzakelijk is de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit na afloop van dit beroep te schorsen: enerzijds is deze vordering tot schorsing ingesteld meer dan een maand na de dagvaarding van 12 april 2016 die eveneens strekte tot schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, en anderzijds was de verzoekende partij van de aangevoerde redenen van spoedeisendheid reeds op hoogte op 18 augustus 2015, de datum van de dagvaardiging voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zitting houdend in kort geding, terwijl ze deze vordering tot schorsing ingesteld heeft meer dan acht maanden na het in werking treden van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, meer dan vijf maanden na het arrest van het hof van beroep waarbij een wachtperiode opgelegd is en meer dan een maand na de dagvaarding van 12 april 2016, wat bewijst dat zij geen spoed betracht heeft; dat de verwerende partij betoogt dat de nieuwe feiten die de verzoekende partij aanvoert, geen gegronde reden kunnen opleveren voor haar getalm met het instellen van deze vordering: de organisatie van de BELARE-campagne 2016-2017 en het "gedrag" van de Belgische Staat zijn geen nieuwe feiten die het spoedeisend karakter staven, ze heeft de onderhandelingen nooit stopgezet, er kan haar geen enkele onrechtmatige gedraging verweten worden en de Belgisch Staat is krachtens het arrest van het hof van beroep gerechtigd om de BELARE-campagnes op touw te blijven zetten; dat, volgens de verwerende partij, de wachtperiode die door het hof van beroep ingesteld is, "door beide partijen nageleefd dient te worden (...) zolang de Raad van State zich niet uitgesproken heeft over het aanhangige beroep tot nietigverklaring of de partijen geen overeenkomst gesloten hebben"; dat ze betoogt dat "de verzoekende partij thans niet kan beweren dat het dringend noodzakelijk is over te gaan tot de schorsing van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, dat al bijna een jaar van kracht is, terwijl het besluit voor onbepaalde tijd gehandhaafd wordt bij het arrest van het hof van beroep van 17 december 2015, dat volkomen ondubbelzinnig is"; dat ze voorts stelt dat de overheidsopdracht met betrekking tot de organisatie van de campagne 2016-2017 en de toekomstige campagnes ook voor de verzoekende partij openstaat;

dat de verwerende partij beweert dat "het niet dringend noodzakelijk kan zijn een onmogelijke situatie opnieuw tot stand te brengen"; dat ze in dat verband het volgende stelt:

- door de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling te schorsen zou de verzoekende partij niet worden hersteld in haar rol van enige operator van de Poolbasis, en wel om de volgende redenen: zowel de Raad van State als het hof van beroep te Brussel heeft de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 om inhoudelijke redenen afgewezen, op grond van de beginselen van de continuïteit en de veranderlijkheid van de openbare dienst kon de Belgische Staat een eind maken aan de rol van operator van de IPF, de Raad van State kan zich niet uitspreken over

het al dan niet bestaan van subjectieve rechten, krachtens de beginselen van het verbintenissenrecht zou het niet mogelijk zijn de IPF nog langer haar rol van operator te laten vervullen;

- het hof van beroep te Brussel heeft de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 afgewezen en de Raad van State heeft hetzelfde gedaan in zijn arrest van 30 mei 2016, zodat de Raad van State gebonden is door die beslissingen en de motieven ervan;
- wanneer een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestuurshandeling afgewezen is bij gebrek aan een ernstig middel, kan geen nieuwe vordering tot schorsing meer ingesteld worden; die conclusie geldt in casu *mutatis mutandis*, zoniet zouden de wet en de procedure middels een vordering tot schorsing van de gevolgen van een bestuurshandeling voor de gewone rechter omzeild kunnen worden door te voorzien in een middel tot herziening van een beslissing over de ernst van de middelen die aangevoerd zijn tot staving van een vordering tot schorsing;
- de wet van 24 juli 2008 “houdt geen verbod in om een einde te maken aan het partnerschap, dat volgens de stelling van de IPF met haar gesloten dient te worden en dat is trouwens het besluit waartoe zowel het hof van beroep als de Raad van State gekomen is”; de wet kan de Staat niet verbieden om een einde te maken aan het partnerschap dat met de stichting gesloten is, wat strijdig zou zijn met de beginselen van de continuïteit en de veranderlijkheid van de openbare diensten, die grondwettelijke waarde hebben; de enige grondwetsconforme uitlegging bestaat er dan ook in ervan uit te gaan dat de Staat zijn bevoegdheid om een einde te maken aan het statuut van Antarctica operator van de IPF niet heeft opgegeven, zelfs niet “in het kader van de schenking” van de Poolbasis aan de Belgische Staat;
- de vordering tot schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 is reeds geformuleerd in het kader van de vordering in kort geding die ingesteld is op 12 april 2016; de Raad van State is niet bevoegd om kennis te nemen van een beroep dat ertoe strekt subjectieve rechten te beschermen of te verdedigen en er kan geen sprake zijn van spoedeisendheid voor zover ze op subjectieve rechten steunt en ze tot de bescherming van die rechten strekt;
- zelfs indien de Belgische Staat een contractuele fout begaan zou hebben door de partnerschapsovereenkomst met de IPF op te zeggen, *quod non*, zou die fout niet verholpen kunnen worden door de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 te schorsen; de verzoekende partij vordert weliswaar de uitvoering in natura van de overeenkomst teneinde de Belgische Staat ertoe te dwingen de IPF te herstellen in haar rol van bevoorrechte operator, maar dat is onmogelijk, aangezien “de Belgische Staat niet langer wenst dat de IPF zijn bevoorrechte partner is ter uitvoering van die overeenkomst”;
- het beginsel van de uitvoeringsimmunititeit van de publiekrechtelijke rechtspersonen staat eraan in de weg dat de IPF aangewezen zou kunnen worden om zich in de plaats van de Belgische Staat te stellen bij het uitvoeren van diens verplichtingen,

ongeacht of er daarvoor al dan niet een wettelijke, contractuele of quasidelictuele grond bestaat; het beginsel van de uitvoeringsimmunititeit van de publiekrechtelijke rechtspersonen staat er immers aan in de weg dat een schuldeiser van de Staat zich in de plaats van de Belgische Staat of van een derde zou kunnen stellen in het kader van de uitvoering in natura van een contractuele verbintenis die al dan niet veronachtzaamd is; *in casu* is dat des te meer het geval daar de Staat zijn Antarcticabeleid, dat hij alleen kan bepalen, moet kunnen voortzetten en dat anderszins besluiten in strijd zou zijn met de scheiding der machten en de continuïteit van de openbare dienst;

Overwegende dat de verwerende partij daaraan op de terechtzitting inzonderheid toevoegt dat artikel 4 van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 in zijn oorspronkelijke versie weliswaar bepaalt dat het onderhoud en de instandhouding van de Basis aan de Poolstichting toevertrouwd zullen worden, "in het kader van een partnerschapsovereenkomst die tussen het Poolsecretariaat en de stichting moet worden gesloten" en dat het partnerschapsprotocol wel degelijk op 30 maart 2010 gesloten is, maar dat de verzoekende partij het ontbonden heeft in 2013, dus toen de bestreden handeling nog niet gesteld was; dat ze daaruit afleidt dat de verzoekende partij, in geval van schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling, de rol van operator die haar bij het koninklijk besluit van 20 mei 2009 toebedeeld is niet opnieuw zou kunnen opnemen, aangezien het noodzakelijke partnerschapsprotocol niet meer bestaat; dat het volgens de verwerende partij dus onmogelijk is de IPF te herstellen in haar rol van partner, wat in haar ogen de spoedeisendheid weerlegt;

Overwegende dat luidens artikel 17, § 1, tweede lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestuurshandeling slechts bevolen kan worden indien de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring; dat de spoedeisendheid niet gemotiveerd kan worden met de loutere omstandigheid dat een uitspraak ten gronde pas in een min of meer verre toekomst gedaan zal worden; dat de spoedeisendheid slechts erkend kan worden als de verzoekende partij aantoont dat aan de uitvoering van de bestreden handeling dermate ernstige nadelen verbonden zijn dat het onaanvaardbaar zou zijn dat ze zich voordoen in afwachting van de afloop van de procedure ten gronde; dat de spoedeisendheid dus vereist, enerzijds, dat een nadeel van een zekere ernst aan verzoeker berokkend wordt door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handeling, en anderzijds dat vastgesteld wordt dat het normale verloop van de procedure ten gronde het niet mogelijk maakt dat nadeel dienstig te voorkomen door middel van een vernietigingsarrest;

Overwegende dat de verzoekende partij, voor zover ze vreest dat ze niet hersteld zal worden in haar rol van operator die belast is met het onderhoud en de instandhouding van de basis voor de BELARE-campagne 2016-2017, een nadeel aanvoert dat zo ernstig is dat het een reden oplevert om het verzoekschrift met spoed te behandelen; dat uit het administratief dossier, en meer in het bijzonder uit de

toelichting bij de overeenkomst van 15 juni 2007 blijkt dat het project om op Antarctica een nieuwe wetenschappelijke basis op te richten, er gekomen is "op initiatief van" de Internationale Poolstichting en dat zij de verantwoordelijkheid voor het ontwerpen en bouwen van de basis heeft opgenomen (grotendeels met eigen middelen en met de steun van de privésector); dat ze sedert haar installatie op Antarctica ook gezorgd heeft voor de onderhouds- en instandhoudingswerken, met inbegrip van de daarmee verband houdende operationele logistiek van de basis en de uitrusting ervan, totdat de verwerende partij de bestreden handeling gesteld heeft en die taken voor de campagne 2015-2016 aan een derde toevertrouwd heeft; dat de aangevoerde risico's van ernstige beschadigingen van de basis en van een onomkeerbare onderbreking van het systeem voor energiebeheer met "zero-emissie" weliswaar niet als terdege in de feiten aangetoond kunnen worden beschouwd, waarbij het betoog van de verzoekende partij ook steunt op de vooronderstelling dat geen enkele andere operator die risico's tijdens de volgende expedities zou kunnen ondervangen, wat niet aangetoond is – maar dat de vele geschillen waarin de partijen zowel voor de gewone rechtbanken als voor de Raad van State tegenover elkaar staan, afdoende aantonen dat het verlies van de hoedanigheid van "bevoorrechte partner" van de Staat voor het beheren en exploiteren van de basis, voor de stichting een ernstig nadeel is en dat het herstellen van het partnerschap als van cruciaal belang kan worden beschouwd; dat, gelet op de omstandigheden eigen aan de zaak, de eventualiteit dat de stichting niet deelneemt aan de BELARE-campagne 2016-2017 een voldoende ernstig nadeel is om de spoedeisendheid in de zin van artikel 17, § 1, tweede lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State te rechtvaardigen; dat om tot die conclusie te komen, geen acht hoeft te worden geslagen op de door de verzoekende partij ingeroepen dringende noodzaak om haar het exclusieve gebruik van de *Vijeo Citect* licentie opnieuw toe te kennen;

Overwegende dat niet betwist wordt dat tussen de maanden oktober of november en de maand februari op Antarctica een onderzoekcampagne plaatsvindt en dat die intensief voorbereid wordt tijdens de zomer die eraan voorafgaat; dat naar die omstandigheid verwezen is door de verwerende partij als rechtvaardiging van de spoedeisendheid in de zin van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die aangevoerd is teneinde binnen een termijn van vijf werkdagen van de afdeling Wetgeving het advies te krijgen over het ontwerp van koninklijk besluit dat tot de bestreden handeling geleid heeft; dat in dat verband in de aanhef van het voornoemde koninklijk besluit inzonderheid het volgende staat:

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat de werkwijzen van het Poolsecretariaat zo snel mogelijk moeten worden aangepast om een nieuwe beleidsraad te kunnen benoemen die de dringende operationele beslissingen kan nemen teneinde de organisatie van een wetenschappelijke campagne tijdens de Antarctische zomer (oktober 2015 - maart 2016) te vrijwaren en door de noodzaak om de continuïteit van de openbare dienst te verzekeren, met

name de voorbereiding, het toezicht en de uitvoering van administratieve, financiële en operationele taken die het gebruik van de poolbasis 'Princess Elisabeth' en van zijn uitrusting moeten toestaan";

dat dezelfde verplichtingen eveneens aangevoerd zijn als rechtvaardiging, tijdens de zomer van 2015, van de "dwingende spoed" als bedoeld in artikel 26, §1, 1°, c), van de wet overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006, met het oog op de gunning van de overheidsopdracht met betrekking tot de werkzaamheden voor het onderhoud en de instandhouding van de Poolbasis tijdens de campagne 2015-2016 volgens de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking; dat de nota aan de Ministerraad in dat verband onder andere volgende overwegingen bevat:

"De vereiste termijn in het geval van een oproep tot mededinging is onverenigbaar met de voorbereidingstermijnen van de 15-16 BELARE campagne, maar ook met het werk dat aan de inschrijver zal worden gevraagd aan wie de opdracht zal worden gegund (gemengde opdracht: dienstverlening + levering met een hoofdaandeel van diensten).

De termijnen zijn onverenigbaar op 3 niveaus:

- Voorbereiding van de campagne & vereiste expertise
- Kritieke bevoorrading van het Station
- Normale administratieve termijnen (buiten deze van de overheidsopdracht)

In het algemeen moet u weten dat het Prinses Elisabeth Station een zomerstation is, wat betekent dat het alleen toegankelijk is tijdens de Antarctische zomer, zijnde van begin november tot eind februari. Het betreft dus een korte periode om een enorme opdracht te realiseren en er blijven minder dan twee maanden over voor het Station moet worden geopend";

dat de verwerende partij dat ook heeft aangehaald als rechtvaardiging van het feit dat gekozen is voor een versnelde onderhandelingsprocedure voor de gunning van de overheidsopdracht voor diensten met betrekking tot de "ondersteuning aan de voorbereiding en uitvoering van de BELARE-campagnes op het Prinses Elisabeth Station voor rekening van het Poolsecretariaat"; dat in de aankondiging van de opdracht van 2 juni 2016 inzonderheid het volgende wordt bepaald:

"De BELARE-campagne is eind februari 2016 ten einde gelopen. Tussen twee campagnes door is er weinig tijd voor een analyse en voorbereiding. Dat is een feit. De keuze van de dienstverlener moet minstens in juli/augustus 2016 zijn gebeurd, ofwel 5 tot 6 maanden na de campagne. Bovendien hebben onvoorzienbare feiten het werk van de dienstverlener in 2015-2016 verzwaard. "dwingende spoed" had kunnen overwogen worden, omdat deze feiten onvoorzien waren en alle BELARE-verrichtingen 2015-2016 hebben vertraagd, met een impact op de voorbereiding van BELARE 2016-2017";

Overwegende dat het normale verloop van de procedure ten gronde het niet mogelijk zou maken om de door de verzoekende partij aangevoerde nadelen tijdig af te wenden, welke nadelen het gevolg zouden zijn van de onmiddellijke

tenuitvoerlegging van de bestreden handeling en die zo ernstig zijn dat ze grond opleveren om die tenuitvoerlegging te schorsen;

Overwegende dat de verwerende partij ten onrechte tegen de verzoekende partij inbrengt dat ze geen spoed betracht zou hebben om bij de Raad van State een vordering tot schorsing in te stellen; dat deze vordering tot schorsing immers ingesteld is volgens de gewone procedure; dat in casu geen enkele bijzondere spoed vereist is, aangezien het beroep tot nietigverklaring dat samenhangt met de vordering tot schorsing ingesteld is binnen de beroepstermijn; dat dit argument van de verwerende partij berust op een verwarring tussen dringende noodzakelijkheid om in kort geding op te treden, hetgeen alleen aangetoond hoeft te worden in geval van een procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, en de spoedeisendheid als voorwaarde opdat de Raad van State de schorsing kan uitspreken;

Overwegende dat de overige argumenten die door de verwerende partij aangevoerd worden de aldus vastgestelde spoedeisendheid niet ontkrachten;

dat de eigendomsrechten op de Poolbasis en de daarbij horende uitrusting en het intellectuele-eigendomsrecht door de verzoekende partij niet aangevoerd worden tot staving van de spoedeisendheid, maar wel tot staving van het belang om in rechte op te treden;

dat de redenen die uiteengezet worden in de memorie van antwoord en op grond waarvan het volgens de verwerende partij “onmogelijk zou zijn om de verzoekende partij te herstellen in haar rol van operator van de Poolbasis” geen verband houden met het feit dat de zaak spoedeisend zou zijn, maar wel, wat bepaalde redenen betreft, met de bevoegdheid van de Raad van State of wat de andere redenen betreft, met de gegrondheid van het middel; dat in verband met de tijdens de pleidooien aangevoerde omstandigheid dat het partnerschapsprotocol door de verzoekende partij ontbonden zou zijn, opgemerkt dient te worden dat indien dat inderdaad het geval zou zijn, het aan de verwerende partij zou zijn om de nodige gevolgen te trekken uit een eventuele schorsing, aangezien de problemen die zouden kunnen rijzen naar aanleiding van de tenuitvoerlegging van het arrest de spoedeisendheid niet kunnen ontkrachten;

dat de verwerende partij ten onrechte beweert dat de Raad van State en het hof van beroep te Brussel “de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 om inhoudelijke redenen afgewezen” hebben; dat, zoals bij het onderzoek van de exceptie van het gezag van gewijsde vastgesteld is, het hof van beroep beslist heeft dat het in het kader van zijn bevoegdheid om recht te spreken het voornoemd koninklijk besluit niet zomaar kon schorsen zonder die schorsing gepaard te laten gaan met concrete maatregelen die enigszins doeltreffend kunnen zijn; de afwijzing door de Raad van State van de vordering dat tot het bevelen van voorlopige maatregelen die bestonden in de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015,

overigens gemotiveerd is door de niet-ontvankelijkheid van het beroep, waarvan die vordering het accessorium vormt;

dat de omstandigheid dat het hof van beroep voorzien heeft in een voorlopige situatie "in afwachting van een beslissing ten gronde over de wettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015", past in het kader van de beslechting van een geschil inzake een publiekrechtelijke overeenkomst en niet van die aard is dat het daardoor in casu uitgesloten zou zijn dat de zaak te spoedeisend zou zijn voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring;

4. De ernst van de middelen

Overwegende dat de verzoekende partij in het eerste onderdeel van haar eerste middel de schending aanvoert "van de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen, van de artikelen 1134 en 1184 van het Burgerlijk Wetboek, van het beginsel van de hiërarchie der normen, van het algemeen beginsel van het parallelisme der vormen, van het beginsel van behoorlijk bestuur en van het beginsel van gewettigd vertrouwen, en misbruik van de procedure";

dat zij in hoofdzaak doet gelden dat "de Belgische Staat, door het beheer van de Poolbasis alleen aan het Poolsecretariaat toe te vertrouwen en door tezelfdertijd het mandaat van beheer van de IPF in te trekken, op eenzijdige wijze het contract verbreekt waarbij door de Koning aan de IPF een beheersmandaat toegekend was", hetgeen een schending inhoudt van de bepalingen en de beginselen waarnaar in het middel verwezen wordt;

dat zij betoogt dat in de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen uitdrukkelijk bepaald wordt dat het Poolsecretariaat de plaats is waar de partners samenwerken krachtens de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007, dat de wet dan ook alleen geïnterpreteerd mag worden in het licht van die overeenkomst van 15 juni 2007 krachtens welke de IPF de bevoorrechte partner van de Belgische Staat is en ze dan ook als enige het mandaat van Antartica-operator toegekend krijgt, dat de verwerende partij, door het contract tot vaststelling van het beheersmandaat van de IPF op eenzijdige wijze te verbreken en ze bij het bestreden besluit uit het Poolsecretariaat uit te sluiten, de bepalingen van de wet schendt en dat zij, door een koninklijk besluit uit te vaardigen dat indruist tegen de wetsbepalingen waarbij het Poolsecretariaat opgericht is, een ernstige inbreuk begaat op het algemeen rechtsbeginsel van de hiërarchie der normen, zodat het bestreden besluit over geen enkele "wettelijke grondslag" beschikt;

dat de verzoekende partij betoogt dat artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat alle overeenkomsten die wettig aangegaan zijn niet herroepen kunnen worden dan met de wederzijdse toestemming van de partijen of op de gronden door de wet erkend; dat zij erop wijst dat de Belgische Staat aan de IPF in het geheel geen toestemming gevraagd heeft met het oog op het wijzigen van de regelmentaire en contractuele verhoudingen tussen de partijen, en dat de Belgische Staat integendeel op eenzijdige wijze, bij wege van regelgeving, gehandeld heeft om de IPF en de privésector daarbuiten te houden, terwijl de wet aan de Belgische Staat niet de mogelijkheid biedt om op eenzijdige wijze een einde te maken aan het mandaat van operator van de IPF; dat de verzoekende partij betoogt dat de verwerende partij wel de bedoeling mag hebben om een einde te maken aan de samenwerking tussen de Belgische Staat en de IPF, maar dat ze zich dan dient te houden aan de regels betreffende de overeenkomsten waarin het Burgerlijk Wetboek voorziet; dat zij van

oordeel is dat de verwerende partij door het stellen van de bestreden handeling een middel hanteert waarin het Burgerlijk Wetboek niet voorziet om het vooropgestelde doel te bereiken;

dat de verzoekende partij onder verwijzing naar de rechtspraak van de Raad van State betoogt dat volgens het algemeen beginsel van het parallelisme der vormen de verhoudingen tussen de Belgische Staat en de IPF alleen gewijzigd kunnen worden met inachtneming van dezelfde vormvereisten als die welke geleid hebben tot de oorspronkelijke handeling, dat er volgens dat beginsel dan ook met de IPF onderhandeld diende te worden over een wijziging of een ontbinding van de overeenkomst tussen de IPF en de Staat, in welk geval er een nieuwe wet en vervolgens een nieuw koninklijk besluit uitgevaardigd had moeten worden; dat zij daaraan toevoegt dat de verwerende partij, door het bestreden besluit vast te stellen, niet alleen het beginsel van het parallelisme der vormen geschonden heeft, maar eveneens, als gevolg daarvan, de beginselen van behoorlijk bestuur en van het gewettigd vertrouwen; dat zij immers van oordeel is dat zij alle reden had om van de Staat te verwachten dat die hun verhouding bij wege van een overeenkomst zou aanpassen, aangezien werken met een overeenkomst de methode is waarvoor de partijen oorspronkelijk gekozen hadden om hun samenwerking te regelen, en dat de Staatssecretaris door het bestreden koninklijk besluit het gewettigd vertrouwen van de IPF in het optreden van de bestuurlijke overheid geschonden heeft;

dat de verzoekende partij betoogt dat de verwerende partij met de bestreden handeling haar overeenkomst met de IPF op eenzijdige wijze verbreekt, terwijl artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek niet voorziet in de mogelijkheid om met een koninklijk besluit een overeenkomst te ontbinden die de partijen wettig aangegaan hebben en alleen de rechterlijke macht daartoe bevoegd is;

dat zij daaruit afleidt dat de bestreden handeling “in concreto misbruik van procedure” oplevert, wat in de rechtspraak gedefinieerd wordt als “de situatie waarbij de overheid een onwettigheid begaat om een wettelijk aanvaardbaar doel te bereiken”;

Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord aanvoert dat de bestreden handeling geen schending inhoudt van de wet van 24 juli 2008 en wel om de volgende redenen:

- geen enkele wetsebepaling, zelfs niet de artikelen 61 tot 63 van de wet van 24 juli 2008, houdt een verbod in tot het wijzigen van het koninklijk besluit van 20 mei 2009; een staatsdienst met afzonderlijk beheer is een instelling van de Staat, zonder eigen rechtspersoonlijkheid, waarvan het beheer alleen op het begrotings- en comptabiliteitstechnische vlak gescheiden is van het beheer van de overige diensten van algemeen bestuur; krachtens artikel 140 van de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit zijn de staatsdiensten met afzonderlijk beheer onderworpen aan de bepalingen vast te stellen door de Koning; wat de aangelegenheden betreft die niet bij die bepalingen geregeld worden, staat het eveneens aan de Koning om de bevoegdheden, de organisatie en de werking te regelen van de diensten die als diensten met afzonderlijk beheer opgericht zijn, en die diensten van de uitvoerende macht vormen waarop artikel 107 van de Grondwet van toepassing is;
- uit het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State dat voorafgegaan is aan de aanneming van de wet van 24 juli 2008,

volgens welk "de enige bevoegdheid van de wetgever (erin) bestaat dat hij de dienst of diensten aanwijst die hij wenst op te richten als diensten met afzonderlijk beheer", valt af te leiden dat het de Koning vrij staat om de bevoegdheden, de organisatie en de werking van het Poolsecretariaat te wijzigen en dat het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst Hem dat toestaat, zelfs wanneer er overeenkomsten gesloten zijn, aangezien er geen verworven recht bestaat op het behoud van een wettelijke of reglementaire situatie; indien de stelling van de verzoekende partij gevolgd zou worden, behoort er derhalve van uitgegaan te worden dat de wetgever zijn bevoegdheden te buiten zou zijn gegaan en zich op het bevoegdheidsterrein van de Koning begeven zou hebben; artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 dient dan ook aldus geïnterpreteerd te worden dat het de Koning niet verbiedt om de bevoegdheden, de organisatie en de werking van het Poolsecretariaat te wijzigen, aangezien de wettelijke machtiging alleen betrekking heeft op de oprichting van het voornoemde Secretariaat dat belast is met het financieel en materieel beheer van de Poolbasis "in het kader van de schenking (ervan) aan de Staat";

- de wet van 24 juli 2008 bepaalt niet dat de IPF noodzakelijkerwijs betrokken dient te worden bij het Poolsecretariaat, aangezien in die wet alleen bepaald wordt dat het Poolsecretariaat ervoor zorgt dat "potentiële partners", en dus niet uitsluitend de IPF, daarbij betrokken kunnen worden; deze conclusie wordt niet ontkracht door het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het voorontwerp dat aanleiding gegeven heeft tot het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, dat gelet op de ontstentenis van de vereiste gegevens, geen uitsluitsel gegeven heeft met betrekking tot deze kwestie;

dat zij betoogt dat de bestreden handeling geen schending inhoudt van artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek en in dat verband het volgende stelt:

- de bevoegdheid van de Koning wordt door het bestaan van overeenkomsten niet verminderd, noch gewijzigd, aangezien het beginsel van de onbeschikbaarheid van de bevoegdheden zich daartegen verzet; zelfs in zijn contractuele verhoudingen, ook als die ten dele aan het burgerlijk recht onderworpen zouden zijn, kan de Staat zijn bevoegdheid en zijn prerogatieven van openbaar gezag niet opgeven; de verplichtingen waartoe hij gehouden is moeten verenigbaar zijn met de beginselen van de continuïteit en de veranderlijkheid van de openbare dienst, die van grondwettelijke waarde zijn, zodat de overeenkomsten die gesloten werden tussen de Belgische Staat en de IPF niet tot gevolg kunnen hebben dat aan de Staat de bevoegdheid wordt ontzegd om de werking en de opdrachten van het Poolsecretariaat, alsook zijn verhoudingen met een derde te wijzigen;
- de verordenende bevoegdheid is buiten de handel, aangezien de Staat zich er niet toe kan verbinden om deze niet uit te oefenen, zodat overeenkomsten die gesloten werden niet tot gevolg kunnen hebben dat aan de Koning de bevoegdheid ontzegd wordt om de werking en de

opdrachten van het Poolsecretariaat te wijzigen, zelfs indien derde partijen daarvan nadeel zouden ondervinden;

- indien de overeenkomsten tussen partijen tot gevolg zouden hebben dat het de Staat verboden wordt om het koninklijk besluit van 20 mei 2009 te wijzigen, zou het doel ervan onwettig zijn;

dat zij zegt dat ze niet inziet op welke wijze de bestreden handeling een schending zou inhouden van het algemeen beginsel van het parallellisme der vormen, het beginsel van behoorlijk bestuur en het beginsel van het gewettigd vertrouwen; dat zij stelt dat voldaan is aan alle verplichte vormvereisten voor het vaststellen van een koninklijk besluit, dat het bestaan van een nieuwe overeenkomst tussen de IPF en de Belgische Staat niet één van die essentiële en verplichte vormvereisten is en dat de beginselen van behoorlijk bestuur en van het gewettigd vertrouwen de Staat nooit kunnen verhinderen om zijn regelgevende bevoegdheid uit te oefenen, a fortiori wanneer deze bevoegdheid slechts met het oog op de toekomst uitgeoefend wordt; dat zij stelt dat als de verzoekende partij gevolgd zou worden de Staat "gegijzeld" zou worden zolang de IPF weigert om te onderhandelen over een eventuele wijziging of ontbinding van de overeenkomst die haar aan de Staat bindt, hetgeen onverenigbaar is met het beginsel van de continuïteit van de openbare dienst;

dat zij eveneens betoogt dat de bestreden handeling geen schending kan inhouden van artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek, dat niet van toepassing is op bestuurshandelingen; dat zij preciseert dat artikel 1184 van het voornoemde wetboek van toepassing is in geval van ontbinding, dat de ontbinding een reactie is van de schuldeiser op het gegeven dat zijn schuldenaar er niet toe komt zich van zijn contractuele verplichtingen te kwijten en dat het begrip "opzegging" voorbehouden moet blijven voor "de gevallen waarin een overeenkomst beëindigd wordt door de wil van één partij of van beide partijen, zonder dat er sprake is van een fout begaan door de schuldenaar"; dat zij stelt dat indien het koninklijk besluit gezien kan worden als de eenzijdige wilsuiking van de Belgische Staat om een einde te maken aan de contractuele verhoudingen die tussen de partijen bestaan, zoals door de verzoekende partij beweerd wordt, het gaat om een geval van opzegging en niet van ontbinding; dat zij betoogt dat die hypothese van de opzegging erkend wordt in ons rechtsbestel, dat de artikelen 2003 en 2004 van het Burgerlijk Wetboek de lastgever - *in casu* de Belgische Staat, volgens de stelling van de verzoekende partij - het recht waarborgt om het mandaat te allen tijde en zelfs stilzwijgend te herroepen, zonder opgave van redenen of vergoeding, dat het lastgevingscontract dus onmogelijk geschonden kan zijn en dat ook op grond van het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst te allen tijde een einde gemaakt kan worden aan een overeenkomst, zonder dat het beginsel van de overeenkomst-wet zich hiertegen kan verzetten;

Overwegende dat de verwerende partij ter zitting betoogt dat het middel niet-ontvankelijk is, aangezien daarin in feite aangevoerd wordt dat subjectieve rechten van contractuele aard beschermd dienen te worden;

Overwegende dat, doordat in artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 bepaald wordt dat "het Poolsecretariaat [in]staat (...) voor het financieel en materieel beheer van de wetenschappelijke basis 'Prinses Elisabeth' in het kader van de schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting", het een van de opdrachten van het Poolsecretariaat definieert en afbakt;

Overwegende dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies over het voorontwerp van wet kritiek geuit heeft op deze werkwijze en gesteld heeft dat "de enige bevoegdheid van de wetgever [erin] bestaat (...) dat hij de dienst of diensten aanwijst die hij wenst op te richten als diensten met afzonderlijk beheer" en dat het niet aan de wetgever staat noch om "ex nihilo het 'Poolsecretariaat' op te richten en de taken ervan te bepalen, zoals in de artikelen 78 en 79, eerste lid, van het ontwerp geschiedt", noch om "zich te mengen (...) in het beheer en de werking van de dienst in kwestie"; dat zij gepreciseerd heeft dat "de oprichting, bij koninklijk besluit, van een dienst 'Poolsecretariaat' binnen de Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid moet voorafgaan aan of in ieder geval samenvallen met de aanneming van de wetsbepaling waarbij deze dienst als staatsdienst met afzonderlijk beheer wordt opgericht" (*Parl.St. Kamer 2007-08*, nr. 1200/001, 270-271);

dat de wetgever, ondanks dat advies, bij zijn intentie gebleven is om de taken van de staatsdienst met afzonderlijk beheer "Poolsecretariaat" zelf te bepalen; dat die intentie blijkt uit de memorie van toelichting bij het wetsontwerp; dat hij eerst verwezen heeft naar de ontstaansgeschiedenis van de Poolbasis, naar de rol van de Stichting en naar de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007 en vervolgens gesteld heeft dat artikel 69 (dat artikel 62 geworden is) van het wetsontwerp "de opdracht van het Poolsecretariaat [bepaalt]"; dat, wat dat aspect in het bijzonder betreft, uitdrukkelijk rekening gehouden is met de bezwaren van de afdeling Wetgeving dat "vroeger (...) andere Staatsdiensten met afzonderlijk beheer opgericht [zijn] met opgave in de wet van de opdrachten van deze dienst, zoals onderhavig ontwerp, [waarbij] het koninklijk besluit tot vaststelling van de organieke regels voor het financieel en materieel beheer [naderhand] werd (...) genomen"; dat in de memorie van toelichting geconcludeerd wordt dat "er (...) dus voorgesteld [wordt] de oorspronkelijke tekst niet te wijzigen, gezien de oprichting van het Poolsecretariaat slechts zal geschieden na goedkeuring van het koninklijk besluit tot vaststelling van de organieke regels voor het financieel en materieel beheer van het Poolsecretariaat, zoals gewenst na overlegd besluit in de Ministerraad" (*Parl.St. Kamer 2007-08*, nr. 1200/001, 62-63);

dat het niet de Raad van State toekomt om de wet te interpreteren door er een andere betekenis aan te geven dan hetgeen in de tekst staat en dan de bedoeling die de wetgever tijdens de parlementaire voorbereiding duidelijk tot uiting gebracht heeft; dat de interpretatie van de wet die door de verwerende partij voorgesteld wordt niet in aanmerking genomen kan worden;

Overwegende dat het financieel en materieel beheer van de Poolbasis aan het Poolsecretariaat toevertrouwd wordt "in het kader van de schenking (ervan) aan de Staat door de Internationale Poolstichting"; dat het, in tegenstelling tot hetgeen beweerd wordt door de verwerende partij, niet gaat om een loutere historische verwijzing, aangezien een historisch overzicht over het algemeen thuishoort in de memorie van toelichting van een wet, en niet in het dispositief, waarvan de inhoud in

beginsel normatief van aard is; dat de verwijzing naar "de schenking" verwijst naar de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007, waarvan het tweede deel verband houdt met de schenking en met het beheer van de Poolbasis; dat in die overeenkomst bepaald wordt dat er "een Staatsdienst met afzonderlijk beheer (hierna SAB) opgericht [wordt] voor het beheer van het station na de schenking ervan aan de Staat, in het kader van een bevoorrechte associatie met de IPF" en dat "de POD Wetenschapsbeleid (...) daartoe een aan de regering voor te leggen wetsontwerp voor[bereidt]" (artikel 8, § 1); dat daarin voorts gegarandeerd wordt dat de IPF "als bevoorrechte partner van de Staat in het kader van het poolsecretariaat (...) de verantwoordelijkheid [krijgt] over het onderhoud en het handhaven - in de ruime zin, met inbegrip van de eraan verbonden operationele logistiek - van het station en zijn uitrustingen, teneinde de wetenschappelijke activiteiten te kunnen laten verlopen met inachtneming van de veiligheidsvoorschriften en de bepalingen als bedoeld in artikel 1 van deze overeenkomst" (artikel 6); dat daarin aangekondigd wordt dat "dat Poolsecretariaat (...) onder andere bevoegd [zal] zijn voor de naleving van de bepalingen van deze overeenkomst" (artikel 8, § 2); dat daarin wordt vermeld dat het Poolsecretariaat beheerd zal worden door een strategische Raad die paritair samengesteld is uit vertegenwoordigers van de IPF en van de Staat (artikel 9);

Overwegende dat in het verslag aan de Koning dat voorafgaat aan het koninklijk besluit van 20 mei 2009 bevestigd wordt dat dat besluit vastgesteld wordt met inachtneming van "het engagement waartoe de overheid zich heeft verbonden krachtens de overeenkomst afgesloten met de Poolstichting op 15 juni 2007 en de bijakte afgesloten met de Poolstichting op 22 december 2008"; dat daarin voorts staat dat "[de] publicatie van dit besluit (...) een voorafgaande, dringende en onmisbare vereiste [is] om verder werk te kunnen maken van de overdracht van de basis aan de overheid";

Overwegende dat de afdeling Wetgeving in haar advies over het ontwerp van koninklijk besluit dat ontstaan gegeven heeft aan de bestreden handeling, de wet aldus interpreteert dat daarbij de verplichting opgelegd wordt rekening te houden met de voorwaarden van de schenking; dat ze de aandacht van de steller van het ontwerp vestigt op het feit dat "[de] verwijzing in artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 naar het beheer van de wetenschappelijke basis 'in het kader van de schenking aan de Staat door de Internationale Poolstichting', (...) evenwel in[houdt] dat bij het beheer rekening gehouden moet worden met de voorwaarden die inzake deze schenking zijn overeengekomen"; dat de omzichtigheid van de afdeling Wetgeving, die tot uiting komt in het voorbehoud dat zij maakt, geen betrekking heeft op de interpretatie van artikel 62, maar op de huidige stand van de overeenkomsten tussen de partijen en de inhoud ervan;

Overwegende dat uit de voorgaande toelichtingen blijkt dat de wetgever het Poolsecretariaat opgericht heeft als een staatsdienst met afzonderlijk beheer, om als institutioneel kader te dienen voor de partnerschapsovereenkomst tussen de Staat en de Poolstichting; dat hij aldus de hoedanigheid van "bevoorrechte partner"

verankerd heeft die met de overeenkomst van 15 juni 2007 toebedeeld is aan de Poolstichting wat betreft het beheer en de exploitatie van de Poolbasis; dat met het oog op de inachtneming van artikel 62, eerste lid, van de wet van 24 juli 2008, de regels tot vaststelling van de nadere regels van het beheer en de exploitatie van het Poolsecretariaat, welke vastgesteld zijn op grond van het tweede lid van diezelfde bepaling, geen schending mogen inhouden van de voorwaarden die vervat liggen in de overeenkomst van 15 juni 2007, en in het bijzonder, van de hoedanigheid van "bevoorrechte partner" van de Poolstichting, zoals die vastgelegd is in de overeenkomst; dat, gesteld dat deze kwestie een weerslag zou hebben op het onderzoek van het middel, erop gewezen dient te worden dat de verwerende partij niet betoogt dat die overeenkomst geen uitwerking meer zou hebben; dat het hof van beroep zijnerzijds hoe dan ook vastgesteld heeft "dat de overeenkomst van 15 juni 2007 niet opgezegd of opgeheven was voordat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 vastgesteld werd" en daaruit afgeleid heeft dat "de opmerking van de afdeling Wetgeving van de Raad van State over het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, dat zich toen in de ontwerpfase bevond, onverkort [blijft] gelden"; dat in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij betoogt, dit niet impliceert dat er in de organisatie van het Poolsecretariaat geen enkele wijziging aangebracht zou kunnen worden; dat er bij die wijzigingen evenwel rekening gehouden dient te worden met de door de wetgever gehuldigde beperkingen;

Overwegende dat, doordat bij de bestreden handeling elke verwijzing naar de Stichting en naar de overeenkomsten die met haar gesloten zijn geschrapt wordt, de bepaling opheffen wordt volgens welke de Stichting instaat voor het onderhoud en de instandhouding van de basis en de uitrusting ervan, aan het Poolsecretariaat de mogelijkheid geboden wordt om de uitvoering van die taken toe te vertrouwen aan diensten of organen van de Staat of aan derden en bepaald wordt dat de Strategische Raad van dat Secretariaat alleen nog bestaat uit vertegenwoordigers van de Staat, met uitsluiting van elke vertegenwoordiger van de privésector, en van de IPF, lijkt de bestreden handeling, op basis van een eerste onderzoek in kort geding, een schending in te houden van artikel 62, eerste lid, van de wet van 24 juli 2008 doordat in die bepaling uitdrukkelijk sprake is van "de schenking" die "het kader" vormt van de opdrachten van het Poolsecretariaat en die de Poolstichting garandeert dat ze "in de hoedanigheid van geprivilegieerd partner" van de Belgische Staat mag instaan voor het onderhoud en de instandhouding van de Poolbasis, alsook van de uitrusting ervan "om het mogelijk te maken wetenschappelijk(e) activiteiten te laten plaatsvinden"; dat de kritiek van de verwerende partij met betrekking tot de wet van 24 juli 2008 te laat komt en derhalve niet-ontvankelijk is in de procedure in kort geding, aangezien ze pas ter zitting geformuleerd is, en niet in enig eerder processtuk (memorie van antwoord of nota met opmerkingen) terwijl het de Raad van State niet duidelijk is welke reden de verwerende partij belet zou hebben omdat eerder te doen en aangezien ter zitting niet op alle aspecten van die kritiek ingegaan kon worden, gelet op de complexiteit ervan;

Overwegende dat dit middel, om de redenen die hiervoor uiteengezet zijn ter gelegenheid van het onderzoek van de exceptie van onbevoegdheid die tegen het beroep opgeworpen is, doordat daarmee de schending wordt aangevoerd van artikel 62 van de wet van 24 juli 2008, wel degelijk onder de bevoegdheid van de Raad van State valt, aangezien de bestreden handeling van verordenende aard is; dat overigens vastgesteld dient te worden dat, in de gegeven omstandigheden, het onderzoek van het middel de Raad van State er niet toe noopt zich uit te spreken over kwesties die verband houden met het bestaan van subjectieve rechten, zoals bijvoorbeeld de vraag of de overeenkomst van 15 juni 2007 nog van kracht was op het ogenblik dat het bestreden besluit vastgesteld is, aangezien de verwerende partij in dat verband niets betwist heeft en het hof van beroep daarop bevestigend geantwoord heeft; dat het overigens van geen belang is of de partnerschapsovereenkomst van 30 maart 2010 al dan niet opgezegd is, aangezien die omstandigheid hoe dan ook geen gevolgen heeft voor de wettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015; dat de exceptie van onbevoegdheid die ter terechtzitting opgeworpen is, niet aangenomen kan worden wat het deel van het middel betreft waarover het voorgaande onderzoek gevoerd is;

Overwegende dat het eerste onderdeel van het eerste middel ernstig is voor zover daarmee de schending van artikel 62 van de wet van 24 juli 2008 aangevoerd wordt; dat de bepalingen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 waarbij wijzigingen aangebracht worden in het koninklijk besluit van 20 mei 2009 blijkbaar niet los van elkaar gezien kunnen worden; dat een eventuele schorsing op het hele bestreden besluit betrekking zou moeten hebben; dat er geen grond is om het onderzoek van het eerste onderdeel van het eerste middel voort te zetten of onderzoek te wijden aan de overige onderdelen van dat middel, of aan de overige middelen;

4. Afweging van de belangen

Overwegende dat de verwerende partij in haar nota met opmerkingen aan de Raad van State vraagt om met toepassing van artikel 17, §2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State rekening te houden "met de vermoedelijke gevolgen van de schorsing van de tenuitvoerlegging of van de voorlopige maatregelen voor alle belangen die geschaad kunnen worden, alsook met het openbaar belang, en te besluiten de schorsing of voorlopige maatregelen niet te bevelen indien de nadelige gevolgen ervan op een kennelijk onevenredige wijze zwaarder wegen dan de voordelen", ;

dat zij betoogt dat het hof van beroep in zijn arrest van 17 december 2015 gezorgd heeft voor een evenwichtige situatie, in afwachting van de beslissing van de Raad van State met betrekking tot het beroep tot nietigverklaring van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 of van een akkoord tussen de partijen en opwerpt dat de verzoekende partij "niet aantoont om welke dwingende redenen er geen rekening gehouden zou mogen worden met dat arrest waar de verzoekende partij zelf om verzocht heeft"; dat zij benadrukt dat het hof van beroep van oordeel was dat "de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 [...] noch in rechte noch op het vlak van de opportuniteit verantwoord is" en dat de

voorlopige toestand die aldus in het leven geroepen is, behouden dient te blijven totdat “de Raad van State uitspraak doet”, hetgeen door de verwerende partij geïnterpreteerd wordt als het arrest over het beroep tot nietigverklaring; dat zij er voorts op wijst dat in het arrest bepaald wordt dat het geldende wettelijk kader van toepassing blijft en zij van oordeel is dat de Belgische Staat dankzij dat kader BELARE-campagnes kan blijven organiseren, in voorkomend geval door een beroep te doen op Landsverdediging of op de diensten van derden; dat zij stelt dat “het arrest niet alleen van toepassing is voor de campagne 2015-2016, maar eveneens voor alle latere campagnes, zolang die voorlopige toestand duurt, met andere woorden zolang de Raad van State geen uitspraak gedaan heeft of zolang de partijen niet tot een akkoord gekomen zijn”; dat zij stelt dat “het onmogelijk zou zijn om maatregelen te treffen bovenop die welke al opgelegd zijn door het hof van beroep, zoals bijvoorbeeld de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, aangezien het hof van beroep uitdrukkelijk bevolen had dat men het moest blijven uitvoeren” en dat door een schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit door de Raad van State “de voorlopige toestand die door het hof van beroep in het leven geroepen is op de helling zou worden gezet, wat tot een contradictie tussen twee rechterlijke beslissingen zou leiden”, hetgeen aanleiding zou geven tot rechtsonzekerheid;

dat zij betoogt dat “de Belgische Staat de verzoekende partij niet verhindert om naar de Poolbasis te gaan, in het kader van haar maatschappelijk doel, zonder evenwel de uitoefening te hinderen van de openbare dienst die daar waargenomen wordt”, op voorwaarde dat uiteengezet wordt waarom haar aanwezigheid op de Poolbasis verantwoord zou zijn op grond van het nastreven van haar maatschappelijk doel en de taak van openbare dienst die door de Belgische Staat uitgeoefend wordt niet zou hinderen;

dat zij stelt dat “een beslissing in het voordeel van de verzoekende partij slechts zou leiden tot een blokkering waardoor een volgende campagne onmogelijk zou worden”, omdat in het geval van een schorsing van de gevolgen van de bestreden handeling de Belgische Staat geen privépartner meer zou kunnen kiezen, hetgeen evenwel noodzakelijk is om de campagne 2016-2017 te kunnen voorbereiden en voeren; dat zij stelt dat “indien de vordering tot schorsing van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 toegewezen zou worden, de IPF daarom nog als operator aangewezen zou kunnen worden, aangezien die stichting in dat verband niet meer over een bevoorrechte status beschikt”, dat de impasse van in de lente 2015 zich opnieuw zou voordoen en dat de BELARE-campagne 2016-2017 geannuleerd zou moeten worden; dat zij van oordeel is dat “het hof van beroep zich over die kwestie reeds uitgesproken heeft en daarbij een heel duidelijk standpunt ingenomen heeft: zolang er geen akkoord is of zolang de Raad van State geen uitspraak gedaan heeft, moet de continuïteit van de openbare dienst verzekerd kunnen worden”; dat zij daaruit besluit dat “die belangenafweging die reeds door [het arrest van] het hof van beroep van 17 december 2015 uitgevoerd is, niet opnieuw ter discussie behoort te worden gesteld, noch wat de campagne 2015-2016 betreft, noch wat de toekomstige campagnes betreft”;

dat zij te kennen geeft dat de Belgische Staat de noodzakelijke maatregelen treft om het welslagen van de volgende campagne te garanderen, dat de vraag om een budget voor de campagne 2016-2017 goedgekeurd is, dat de Staatssecretaris de grote lijnen van die campagne vastgelegd heeft, dat er een openbare aanbestedingsprocedure zal komen voor de keuze van een privédienstverlener voor de campagne 2016-2017

en dat aldus alles in het werk gesteld wordt om te zorgen voor het welslagen van de volgende campagne;

dat zij van oordeel is dat er zich geen schending voorgedaan heeft van de rechten inzake de intellectuele eigendom van de verzoekende partij, aangezien het hof van beroep toestaat dat deze aangewend zouden worden door de partner van de Belgische Staat in het kader van de BELARE-campagnes; dat zij daaraan toevoegt dat "niets erop wijst dat [het materieel waarvan de IPF eigenaar is,] opnieuw door de Belgische Staat gebruikt zal worden in het kader van de campagne 2016-2017";

Overwegende dat de maatregelen die van het Hof van beroep te Brussel uitgaan slechts bij voorraad bevolen zijn in afwachting dat er ofwel een "nieuw regelgevend kader [uitgewerkt wordt] dat [de overheid] in staat stelt om, indien [ze] dat nodig of wenselijk acht, de structuur van het Poolsecretariaat te wijzigen ten opzichte van de in mei 2009 uitgewerkte structuur), en dat met behoud van de rechten van de IPF, zoals vastgesteld bij de partnerschapsovereenkomst van 15 juni 2007, ervoor zou kunnen zorgen dat het algemeen belang (en inzonderheid de nagestreefde doelstellingen inzake transparantie en een goed financieel beheer) behartigd worden en de continuïteit van de openbare dienstverlening verzekerd wordt", ofwel een beslissing genomen wordt door de Raad van State waarbij, op het ogenblik dat het hof van beroep een uitspraak gedaan heeft, alleen beroepen tot nietigverklaring ingesteld waren; dat het hof van beroep in zijn arrest van 17 december 2015 vastgesteld heeft dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 klaarblijkelijk onwettig is en vervolgens gesteld heeft dat het in het "kader van zijn bevoegdheid om recht te spreken het omstreden arrest niet zomaar kan schorsen, zonder die schorsing gepaard te laten gaan met concrete maatregelen die enigszins doeltreffend kunnen zijn"; dat die stelling die geformuleerd wordt onder nummer 55 (bladzijde 36) in samenhang gelezen moet worden met hetgeen bepaald wordt onder nummer 33 (bladzijde 24), waarin het hof het voorwerp van het geding bepaalt en stelt dat "het afwenden of het tijdelijk schorsen van de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 niet het eigenlijke voorwerp van het geding is"; dat de omstandigheid dat het hof van beroep voorzien heeft in een voorlopige situatie "in afwachting van een beslissing ten gronde over de wettigheid van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015" past in het kader van de beslechting van een geschil inzake een publiekrechtelijke overeenkomst; dat uit het arrest van 17 december 2015 hoe dan ook duidelijk blijkt dat het hof van beroep zich niet wenste te begeven op het bevoegdheidsterrein van de Raad van State wanneer die uitspraak doet over beroepen tot nietigverklaring, terwijl er destijds bij de Raad van State geen enkele vordering tot schorsing was ingesteld; dat de bevoegdheid om de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling te schorsen en voorlopige maatregelen te bevelen het accessorium vormt van die vernietigingsbevoegdheid en de uitoefening ervan niet verhinderd kan worden door de loutere omstandigheid dat er naar aanleiding van de beslechting van een geschil inzake een publiekrechtelijke overeenkomst, een voorlopige toestand in het leven geroepen is terwijl het niet nodig is te bepalen of die voorlopige toestand zou blijven bestaan ingeval de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 geschorst zou worden;

Overwegende dat, ten gevolge van de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit, de oorspronkelijke versie van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 opnieuw van toepassing zou zijn totdat de verwerende partij eventueel het bestaand regelgevend kader wijzigt, met inachtneming van de wetbepalingen die op haar van toepassing zijn, zoals het hof van beroep haar uitdrukkelijk verzoekt te doen, of totdat de Raad van State de schorsing opheft of het beroep tot nietigverklaring verwerpt; dat de verzoekende partij bijgevolg opnieuw haar hoedanigheid van "bevoorrechte partner" zou krijgen en haar rol als operator van de Poolbasis terug zou kunnen opnemen; dat het weliswaar zo is dat, gesteld dat, zoals de verwerende partij betoogt, de partnerschapsovereenkomst, waarin artikel 4 van de oorspronkelijke versie van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 voorziet, ontbonden zou zijn, een nieuwe overeenkomst gesloten zou moeten worden; dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit - welke het hof van beroep gemeend heeft niet te kunnen bevelen - voor elke partij redelijkerwijze een aansporing zou moeten zijn om een dergelijke nieuwe overeenkomst te sluiten; dat er weliswaar weinig tijd rest wat de organisatie van de BELARE-campagne 2016-2017 betreft, maar dat de verwerende partij niet aantoont dat de opgelopen vertraging de kansen dat die campagne doorgaat ernstig zou verkleinen; dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State overigens reeds in juli 2015 voorbehoud gemaakt heeft bij de wettigheid van de bestreden handeling, die zich toen in de ontwerpfase bevond; dat het hof van beroep in zijn arrest van 17 december 2015 geoordeeld heeft dat het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 blijkbaar een onwettigheid vertoont "aangezien het niet past binnen het kader dat voorgeschreven is bij de wet van 24 juli 2008"; dat de verwerende partij met kennis van zaken een overheidsopdracht voor aanneming van diensten uitgeschreven heeft, op grond van de bepalingen die als onwettig bestempeld zijn door het hof van beroep en dat die overheidsopdracht bovendien niet beperkt bleef tot de campagne 2016-2017 alleen, maar ook betrekking had op de volgende vier jaar; dat men zich niet op een belangenafweging kan beroepen om een onwettig regelgevend kader *sine die* in stand te houden, teneinde het als rechtsgrond te laten dienen voor nieuwe bestuurshandelingen waarvan de gevolgen mogelijkkerwijs onomkeerbaar zouden kunnen blijken;

Overwegende dat de negatieve gevolgen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 niet zwaarder wegen dan de voordelen ervan;

III. DE VORDERING TOT SCHORSING VOOR ZOVER ZE GERICHT IS TEGEN HET MINISTERIEEL BESLUIT VAN 24 AUGUSTUS 2015

Overwegende dat luidens artikel 17, § 1, tweede lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestuurshandeling slechts bevolen kan worden indien de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring; dat de

spoedeisendheid niet gemotiveerd kan worden met de loutere omstandigheid dat een uitspraak ten gronde pas in een min of meer verre toekomst gedaan zal worden; dat de spoedeisendheid slechts erkend kan worden als de verzoekende partij aantoonst dat aan de uitvoering van de bestreden handeling dermate ernstige nadelen verbonden zijn dat het onaanvaardbaar zou zijn dat ze zich voordoen in afwachting van de afloop van de procedure ten gronde; dat de spoedeisendheid dus vereist, enerzijds, dat een nadeel van een zekere ernst aan verzoeker berokkend wordt door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handeling en, anderzijds, dat vastgesteld wordt dat het normale verloop van de procedure ten gronde het niet mogelijk maakt dat nadeel dienstig te voorkomen door middel van een vernietigingsarrest;

Overwegende dat luidens artikel 8, eerste lid, 4°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State de vordering tot schorsing "een uiteenzetting van de feiten" dient te bevatten "die volgens de verzoeker de spoedeisendheid van het bevelen van de gevraagde schorsing of voorlopige maatregelen rechtvaardigen"; dat de verzoekende partij in de uiteenzetting van de feiten die de spoedeisendheid aantonen, welke uiteenzetting in haar vordering tot schorsing opgenomen moet zijn, *in concreto* dient aan te tonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, als ze niet geschorst wordt, in de loop van het geding tot nietigverklaring voldoende ernstige gevolgen kan hebben; dat die spoedeisendheid niet aangetoond kan worden met een louter theoretische uiteenzetting, of louter door precedenter aan te halen of nog met algemene overwegingen, maar daartoe de precieze feitelijke elementen moeten worden uiteengezet op grond waarvan de concrete risico's ingeschat kunnen worden die de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zou kunnen inhouden voor de verzoekende partij; dat de Raad van State enkel rekening mag houden met de elementen die in de vordering tot schorsing aangevoerd zijn;

Overwegende dat, formeel gesproken, uit de toelichting van de spoedeisendheid die vervat ligt in de vordering tot schorsing, geen enkel gegeven blijkt op grond waarvan kan worden bepaald op welke handeling of handelingen elk van de aangevoerde argumenten betrekking heeft; dat die argumenten evenwel in feite slechts verband houden met de gevolgen van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015, namelijk de eerste bestreden handeling, en volstrekt irrelevant zijn wat de tweede bestreden handeling betreft; dat de verzoekende partij geen enkele uitleg verstrekt met betrekking tot de spoedeisendheid die volgens haar eveneens grond zou kunnen opleveren voor de schorsing van de tenuitvoerlegging van het ministerieel besluit van 24 augustus 2015 waarbij de leden van de Beleidsraad van het Poolsecretariaat benoemd zijn;

Overwegende dat, aangezien er in de vordering tot schorsing geen uiteenzetting gegeven wordt van de feiten die de spoedeisendheid zouden aantonen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van het ministerieel besluit van 24 augustus 2015, die vordering tot schorsing niet-ontvankelijk is, voor zover ze

tegen die beslissing gericht is; dat die vordering derhalve verworpen dient te worden, zonder dat het nodig is om, in het stadium van de procedure in kort geding, uitspraak te doen over de exceptie van onbevoegdheid die door de verwerende partij opgeworpen is voor zover het beroep betrekking heeft op het ministerieel besluit van 24 augustus 2015,

B E S L U I T:

Artikel 1.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 10 augustus 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 mei 2009 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de Staatsdienst met afzonderlijk beheer 'Poolsecretariaat', bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 augustus 2015.

De vordering tot schorsing wordt voor het overige afgewezen.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt worden.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XVe kamer, rechtsprekend in kort geding, op drieëntwintig september tweeduizend zestien door:

de heer	I. KOVALOVSKY,	wnd. kamervoorzitter,
de heer	Fr. QUINTIN,	toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier

De wnd. Voorzitter

Fr. QUINTIN

I. KOVALOVSKY